

25.11.2019

Kokousaika 25.11.2019 16:00 - 16:37

Kokouspaikka Kaupunginhallituksen istuntosali

Läsnä

Jäsenet

Vapaavuori, Jan
Sinnemäki, Anni

pormestari
apulaispormestari
kaupunginhallituksen 1. varapuheenjohtaja
esteellinen: 797 - 798 §
apulaispormestarin sijainen
kaupunginhallituksen 2. varapuheenjohtaja

Sevander, Tomi

Hernberg, Kaisa
Honkasalo, Veronika
Koulumies, Terhi
Pakarinen, Pia
Raatikainen, Mika
Rantala, Marcus
Rydman, Wille
Sazonov, Daniel
Vuorjoki, Anna
Yanar, Ozan
Gebhard, Elisa
Hamid, Jasmin

apulaispormestari

varajäsen
varajäsen

Muut

Kivekäs, Otso
Bogomoloff, Harry

kaupunginvaltuuston puheenjohtaja
kaupunginvaltuuston 1. varapuheenjohtaja

Arhinmäki, Paavo

kaupunginvaltuuston 2. varapuheenjohtaja

Sarvilinna, Sami
Aho, Mikko
Laitio, Tommi

kansliapäällikkö
kaupunkiympäristön toimialajohtaja
kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja

Pohjolainen, Liisa

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja

Sulavuori, Maarit

vs. sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja

25.11.2019

	Gros, Nina Kivelä, Liisa Rope, Jenni Saxholm, Tuula	henkilöstöjohtaja viestintäjohtaja kaupunginlakimies rahoitusjohtaja esteellinen: 797 - 798 §
	Summanen, Juha von Bruun, Santtu Snellman, Johanna Björksten, Jenni	hallintojohtaja vs. elinkeinojohtaja viestintäasiantuntija hallintoasiantuntija
Puheenjohtaja		
	Jan Vapaavuori	pormestari 794 - 811 §
Esittelijät		
	Jan Vapaavuori	pormestari 794 §
	Juha Summanen	hallintojohtaja 795 §
	Sami Sarvilinna	kansliapäällikkö 796 - 811 §
Pöytäkirjanpitäjä		
	Jenni Björksten	hallintoasiantuntija 794 - 811 §

25.11.2019

---

§	Asia	
794	Asia/1	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta
795	Asia/2	V 11.12.2019, Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan nuorisosaostan varajäsenen valinta
796	Asia/3	V 11.12.2019, Käpylän peruskoulun Väinölä-rakennuksen perusrakennuksen hankesuunnitelma
797	Asia/4	V 11.12.2019, Vuokrauseriaatteiden määrittäminen eräille tonteille (Pasila ja Vartiokylä)
798	Asia/8	Valtuutettu Veronika Honkasalon toivomusponsi Helsingin kaupungin asunnot Oy:n (Heka) uuden vuokrantasausjärjestelmän sosiaalisten vaikutusten arvioinnista
799	Asia/5	V 11.12.2019, Valtuutettu Leo Straniuksen aloite ekologisen kompensoinnin kokeilemiseksi kaavoituksessa
800	Asia/6	Keskusvaalilautakunnan puheenjohtajan palkkio vuoden 2019 europarlamenttivaaleissa
801	Asia/7	Valtuutettu Sami Muttilaisen toivomusponsi kaikkien toimialojen henkilöstön yhtäläisten mahdollisuuksien turvaamisesta tulospalkkioiden saavuttamiseksi
802	Asia/9	Valtuutettu Laura Kolben toivomusponsi Östersundomin kulttuuriympäristön arvokohteiden ja -alueiden sekä arkeologisten kohteiden merkitsemisestä
803	Asia/10	Valtuutettu Otso Kivekkään toivomusponsi eri mahdollisuuksien selvittämisestä Sörnäistentunnelin alueelle tarvittavien liikennetarkistusten toteuttamiseksi
804	Asia/11	Valtuutettu Laura Finne-Elosen toivomusponsi voimavarojen osoittamisesta rakennus- ja korjaustöiden valvontaan
805	Asia/12	Valtuutettu Atte Kalevan toivomusponsi katutöiden nopeuttamisesta taloudellisilla kannustimilla
806	Asia/13	Helsingin edustajien nimeäminen kuuden suurimman kaupungin johtavien luottamushenkilöiden tapaamiseen Espoossa 9.-10.1.2020
807	Asia/14	Vähäpäästöisten ajoneuvojen kriteerien tarkistaminen
808	Asia/15	Lausunto Helsingin kaupungin 450-vuotis-taiteilijatalosäätiö sr:n säännöistä

25.11.2019

---

tömuutoksesta

809	Asia/16	Helsingin kaupungin palvelujen yhdenvertaisuussuunnitelma vuosille 2020–2021
810	Asia/17	Helsingin kaupungin henkilöstön yhdenvertaisuussuunnitelman vuosittaiset toimenpiteet 2019–2020
811	Asia/18	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

25.11.2019

Asia/1

§ 794

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Kaupunginhallitus päätti todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kaupunginhallitus päätti valita pöytäkirjantarkastajiksi Kaisa Hernbergin ja Marcus Rantalan sekä varatarkastajiksi Daniel Sazonovin ja Tomi Sevanderin.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti puheenjohtajan ehdotuksesta valita pöytäkirjantarkastajaksi Anni Sinnemäen sijasta Kaisa Hernbergin.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kaupunginhallitus päättää valita pöytäkirjantarkastajiksi Anni Sinnemäen ja Marcus Rantalan sekä varatarkastajiksi Daniel Sazonovin ja Tomi Sevanderin.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

25.11.2019

Asia/2

§ 795

V 11.12.2019, Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan nuorisosaoston varajäsenen valinta

HEL 2019-011721 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Kaisa Hernbergin ehdotuksesta.

Esittelijä

hallintojohtaja
Juha Summanen

Lisätiedot

Jenni Björkstén, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36060
jenni.bjorksten(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto

- myöntää Tommi-Juhani Jokiselle eron kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan nuorisosaoston varajäsenen luottamustoimesta ja
- valitsee _____ varajäseneksi (Bicca Olinin henkilökohtainen varajäsen) kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan nuorisosaostoon vuoden 2021 toukokuun lopussa päättyväksi toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän pykälän osalta heti.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuusto valitsi Tommi-Juhani Jokisen (Vihr.) 7.6.2017 § 275 varajäseneksi kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan nuorisosaostoon vuonna 2017 alkavaksi toimikaudeksi. Tommi-Juhani Jokinen pyytää 11.11.2019 eroa kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan nuorisosaoston varajäsenen luottamustoimesta paikkakunnalta poismuuton vuoksi.

25.11.2019

Kuntalain (410/2015) 70 §:n 3 momentin mukaan luottamustoimesta voi erota pätevästä syystä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin.

Kesken toimikautta avoimeksi tulleeseen luottamustoimeen valitaan toimikauden jäljellä olevaksi ajaksi uusi luottamushenkilö. Valittavan henkilön tulee olla vaalikelpoinen lautakuntaan kuntalain 74 §:n mukaisesti.

Kuntalain 70 §:n mukaan luottamustoimeen voidaan valita vain henkilö, joka on suostunut ottamaan toimen vastaan. Luottamushenkilön on valtuuston pyynnöstä esitettävä selvitys seikoista, joilla voi olla merkitystä hänen vaalikelpoisuutensa arvioinnissa.

Esittelijä

hallintojohtaja
Juha Summanen

Lisätiedot

Jenni Björksten, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36060
jenni.bjorksten(a)hel.fi

Liitteet

1 Eroanomus 11.11.2019

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote
Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet
Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Nuorisosaosto
Taloushallintopalveluliikelaitos

25.11.2019

Asia/3

§ 796

V 11.12.2019, Käpylän peruskoulun Väinölä-rakennuksen perusparannuksen hankesuunnitelma

HEL 2019-009482 T 10 06 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Daniel Sazonovin ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy Käpylän peruskoulun Väinölä-rakennuksen 11.7.2019 päivätyn hankesuunnitelman siten, että hankkeen enimmäislaajuus on 5 273 brm² ja rakentamiskustannusten enimmäishinta on arvonlisäverottomana 18 400 000 euroa huhtikuun 2019 kustannustasossa.

Esittelijän perustelut

Käpylän peruskoulun rakennukset ja perusparannuksen tarpeellisuus

Käpylän peruskoulu toimii kolmessa rakennuksessa, joista Hykkylä on perusparannettu vuosina 2010–2011 ja Untamo ja Väinölä ovat laajan perusparannuksen tarpeessa. Nyt päätettävänä oleva hankesuunnitelma koskee Väinölää. Untamon perusparannus on suunnitteilla vuosille 2024–2025.

Väinölään rakennus on valmistunut vuonna 1929. Kuntotutkimusten perusteella se on kokonaisuudessaan laajan teknisen peruskorjauksen tarpeessa. Talotekninen varustus on käyttöikänsä päässä. Puutteelli-

25.11.2019

nen ilmanvaihto ja paikalliset kosteusvauriot rakenteissa aiheuttavat sisäilmariskin. Julkisivujen rappauspinoite ja peltinen vesikate ovat käyttöikänsä päässä ja ikkunat osin huonokuntoiset.

Tontilla on voimassa asemakaava vuodelta 2015, joka määrittelee tontin opetustoimintaa palvelevien rakennusten korttelialueeksi (YO/s). Rakennus on asemakaavassa suojeltu merkinnällä sr-1, rakennustaiteellisesti, historiallisesti ja kaupunkikuvallisesti huomattavan arvokas rakennus. Rakennusta tai sen osaa ei saa purkaa eikä siinä tai sen arvokkaissa sisätiloissa saa tehdä töitä, jotka heikentävät sen rakennustaiteellista, historiallisia tai kaupunkikuvallisia arvoja tai muuttavat arkkitehtuurin ominaispiirteitä.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan alueellisen tarkastelun perusteella Väinölä on tarpeellinen osa perusopetuksen palveluverkkoa. Väinölän oppilaskapasiteetti on noin 330 ja koko Käpylän peruskoulun yhteensä 880. Käpylän peruskoulu on oman alueensa lähikoulu, jonka yleisopetuksen oppilaat tulevat pääosin Käpylän ja Kumpulän alueilta. Kolmen rakennuksen tiloja käytetään joustavasti muuttuvan palvelutarpeen mukaan.

Perusparannuksen hankesuunnitelma

Väinölään on suunniteltu laaja toiminnallinen ja tekninen perusparannus, jossa ajanmukaistetaan tiloja opetuksen vaatimusten mukaisiksi ja varustetaan esteettömät tilat rakennuksessa toimivalle vaativalle erityisopetukselle.

Perusparannus kattaa koko Väinölän rakennuksen. Perusparannettavan alueen laajuus on yhteensä 5 273 brm² / 3 893 htm² / 2 359 hym². Perusparannuksen yhteydessä uusitaan talotekniset asennukset, parannetaan energiatehokkuutta, korjataan vaurioituneet julkisivut, ikkunat ja vesikatto sekä korjataan kosteusvaurioituneita rakenteita.

Rakennuksen ilmanvaihtojärjestelmä sekä lämpö-, vesi- ja viemärijärjestelmät uusitaan. Sähköjärjestelmät uusitaan tämän päivän vaatimusten mukaisiksi. Kellarin alapohjat ja rakennuksen salaoitusjärjestelmä uusitaan. Sisäilman laadun parantamiseksi välipohjat avataan ja puhdistetaan orgaanisesta aineksesta. Julkisivurappaukset, vesikate ja korjaamiskelvottomat ulkoikkunat uusitaan.

Perusparannuksen yhteydessä koko koulun käytössä olevat teknisen käsityön tilat keskitetään Väinölään. Oppilaiden ruokahuollon toiminnot puolestaan keskitetään Hykkylään, jonka perusparannettu keittiö varustetaan palvelemaan koko koulun oppilasmäärää. Perusparannuksessa rakennetaan oppilasmäärän edellyttämä määrä yksittäisiä vessoja, joista neljä on esteetöntä.

Perusparannuksen toiminnallisena tavoitteena on opetustilojen uudistaminen ja varustuksen ajanmukaistaminen siten, että tilat tukevat uuden opetussuunnitelman mukaista toimintaa. Aine- ja yleisopetustilojen järjestelyjä tehostetaan ja opetustilojen kiintokalustusta ja varustusta ajanmukaistetaan. Tilat suunnitellaan muuntojoustaviksi.

Rakennuksen akustiikkaa, esteettömyyttä ja paloturvallisuutta parannetaan. Väinölään sijoittuu vaativan erityisopetuksen tilat vaikeimmin kehitysvammaisille oppilaille. Tilojen suunnittelussa otetaan huomioon toiminnan erityisvaatimukset ja esteettömyyttä parannetaan rakentamalla uusi hissi.

Perusparannus sisältää myös pihan kunnostuksen. Sen toiminnallisuutta ja turvallisuutta parannetaan ja koulurakennusten välille suunnitellaan toimivat kulkureitit. Erityisopetuksen tiloihin rakennetaan uusi, esteetön ja turvallinen sisäänkäynti, joka mahdollistaa saattoliikenteen sujuvuuden.

Perusparannuksen on tarkoitus alkaa tammikuussa 2021 ja valmistua kesällä 2022.

Rakentamiskustannukset ja rahoitus

Hankkeen rakentamiskustannukset ovat arvonlisäverottomana yhteensä 18 400 000 euroa (3 489 euroa/brm²) huhtikuun 2019 kustannustasossa.

Vuoden 2019 talousarvion liitteenä olevassa talonrakennushankkeiden rakentamishjelmassa vuosiksi 2019–2028 perusparannuksen suunnittelulle ja toteutukselle on varattu 10,5 miljoonaa euroa vuosille 2019–2022. Perusparannuksen toteutuksen edellyttämä 18,4 miljoonan euron rahoitustarve on huomioitu uuden rakentamishjelmaehdotuksen valmistelussa.

Vuokrakustannus kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle

Perusparannuksen jälkeen arvioitu tilakustannus eli sisäinen kuukausivuokra on noin 126 756 euroa. Vuosivuokra on noin 1 520 000 euroa. Kuukausivuokra on noin 32,56 euroa/htm², josta pääomavuokran osuus on 28,55 euroa/htm² ja ylläpitovuokran osuus 4,01 euroa/htm². Neliövuokran perusteena on 3 893 htm². Tuottovaade on kolme prosenttia ja poistoaika 30 vuotta.

Lopullinen pääomavuokra tarkistetaan toteutuneiden kustannusten mukaan. Ylläpitovuokra tarkistetaan valmistumisajankohdan ylläpitovuokraa vastaavaksi.

25.11.2019

Nykyinen kuukausivuokra on 60 058 euroa eli 720 702 euroa vuodessa. Kuukausivuokra on 15,43 euroa/htm², josta pääomavuokran osuus on 12,08 euroa/htm² ja ylläpitovuokran osuus 3,35 euroa/htm². Vuokranmaksun perusteena on 3 893 htm².

Perusparannuksen aikaiset väistötilat

Väinölän rakennuksen koko toiminta on siirrettävä väistötiloihin perusparannuksen toteutuksen ajaksi. Tarkoituksena on sijoittaa rakennuksen lähialueelle väistötilapaviljongit, joita voidaan käyttää myöhemmin myös Untamo-rakennuksen perusparannuksen väistötiloina. Ratkaisu täsmentyy myöhemmässä suunnittelussa.

Väistötilojen kustannusarvio 18 kuukauden ajalta on 1,36 miljoonaa euroa. Väistötilojen kustannukset eivät sisälly hankesuunnitelmassa esitettyihin kustannuksiin, mutta ne on otettu huomioon perusparannuksen jälkeen perittävän vuokran arviossa.

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta on 12.11.2019 § x antanut hankesuunnitelmasta puoltavan lausunnon ja todennut, että hankesuunnitelma vastaa hyvin kasvatuksen ja koulutuksen toiminnallisia tavoitteita. Lausunto on kokonaisuudessaan asian päätöshistoriassa.

Hankesuunnitelman valmistelu ja toimivalta

Hankesuunnitelma on laadittu kaupunkiympäristön toimialan ja kasvatuksen ja koulutuksen toimialan yhteistyönä. Sen suunnittelun aikana on kuultu asiantuntijoina kaupunginmuseon, ympäristöpalveluiden, rakennusvalvontapalveluiden ja pelastuslaitoksen edustajia sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan työsuojelun yhteistoimintahenkilöstöä. Perusparannuksesta on järjestetty keskustelutilaisuus ja opettajat ja oppilaat ovat osallistuneet hankesuunnitteluun digikyselyjen kautta.

Hallintosäännön 7 luvun 1 §:n 3 kohdan mukaan kaupunginvaltuusto päättää hankesuunnitelmista, joiden kustannusarvio ylittää 10 miljoonaa euroa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

25.11.2019

Asia/3

- 1 Väinölän perusparannuksen hankesuunnitelma 11.7.2019
- 2 Väinölän hankesuunnitelman liitteet

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto
Kasvatus- ja koulutuslautakunta

Päätöshistoria

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 12.11.2019 § 363

HEL 2019-009482 T 10 06 00

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi puoltavan lausunnon osoitteessa Väinölänkatu 7 sijoittuvasta Käpylän peruskoulun Väinölä-rakennuksen perusparannuksen hankesuunnitelmasta. Lisäksi kasvatus- ja koulutuslautakunta lausuu hankesuunnitelmasta seuraavaa:

Hankesuunnitelma vastaa hyvin kasvatuksen ja koulutuksen toiminnallisia tavoitteita. Tilojen jatkosuunnittelussa ja toteutuksessa tulee edelleen työskennellä yhdessä käyttäjätoimialan kanssa. Erityisesti ääneneristyksen ja -vaimennuksen huolelliseen toteutukseen ja valaistukseen tulee kiinnittää huomiota. Tilat ja pintarakenteet tulee suunnitella helposti siivottaviksi, huollettaviksi ja korjattaviksi.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta kiinnittää erityistä huomiota hankkeen kustannus seurannan ja laadunvalvonnan tärkeyteen koko prosessin ajalta. Niillä on suuri vaikutus terveelliseen ja turvalliseen oppimisympäristöön sekä toimialan käyttökustannuksiin. Myös aikataulun pitävyydestä on huolehdittava.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta korostaa, että hankkeen jatkosuunnittelussa ja toteuttamisessa pitää edelleen huomioida henkilöstön ja opilaiden näkemykset tilojen kehittämisessä.

Hanke on esitelty kasvatus- ja koulutustoimialan työsuojelun yhteistointahenkilöstölle 22.5.2019. Työsuojelun lausunto otetaan huomioon jatkosuunnittelussa.

Esittelijä

perusopetusjohtaja

25.11.2019

Asia/3

Outi Salo

Lisätiedot

Sari Lehtonen, projektiarkkitehti, puhelin: 310 15124
sari.k.lehtonen(a)hel.fi

Hanna Välihalo, perusopetuksen aluepäällikkö, puhelin: 310 83012
hanna.valitalo(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto 03.10.2019
§ 90

HEL 2019-009482 T 10 06 00

Esitys

A

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto esitti kaupunginhallitukselle Käpylän peruskoulun Väinölä-rakennuksen 11.07.2019 päivätyn hankesuunnitelman hyväksymistä siten, että hankkeen enimmäislaajuus on 5 273 brm² ja rakentamiskustannusten enimmäishinta on arvonlisäverottomana 18 400 000 euroa huhtikuun 2019 kustannustasossa ehdolla, että kasvatus- ja koulutuslautakunta antaa hankesuunnitelmasta puoltavan lausunnon.

B

Rakennusten ja yleisten alueiden jaosto päätti oikeuttaa rakennukset ja yleiset alueet -palvelukokonaisuuden jatkamaan hankkeen suunnittelua odottamatta hankepäätöstä.

Esittelijä

vs. tekninen johtaja
Sari Hilden

Lisätiedot

Juha Polvinen, projektinjohtaja, puhelin: 310 21291
juha.polvinen(a)hel.fi
Päivi Etelämäki, vs. yksikön päällikkö, puhelin: 310 31871
paivi.etelamaki(a)hel.fi

25.11.2019

Asia/4

§ 797

V 11.12.2019, Vuokrausperiaatteiden määrittäminen eräille tonteille (Pasila ja Vartiokylä)

HEL 2019-007773 T 10 01 01 02

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

A)

Kaupunginvaltuusto vahvistaa Pasilan Postipuistossa sijaitsevan asuinkerrostalotontin (AK) 17125/2 sekä pysäköintitontin (LPA) 17124/1 vuokrausperiaatteet liitteen 2 mukaisesti.

B)

Kaupunginvaltuusto vahvistaa Vartiokylän Itäkeskuksessa sijaitsevien asuinkerrostalotonttien (AK) 45048/11 ja 12 sekä pysäköintitontin (LPA) 45048/8 vuokrausperiaatteet liitteen 2 mukaisesti.

C)

Kaupunginvaltuusto vahvistaa Vartiokylän Myllypurossa sijaitsevien asuinkerrostalotonttien (AK) 45141/3 ja 4, 45142/19 sekä 45146/10 vuokrausperiaatteet liitteen 2 mukaisesti.

Käsittely

Esteelliset: Anni Sinnemäki, Tuula Saxholm
Esteellisyyden syy: yhteisöjääviys (hallintolaki 28.1 § 5 kohta)

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Tonttiluettelo
- 2 Vuokrausperiaatteet
- 3 Sijaintikartta
- 4 Asemakaavan muutos nro 12475
- 5 Asemakaavan muutos nro 12443
- 6 Asemakaavan muutos nro 12327
- 7 Asemakaavan muutos nro 12409

Muutoksenhaku

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

25.11.2019

Asia/4

A, B ja C

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Asemakaavatiedot

Pasila, Postipuisto

Pasilan tontteja koskeva asemakaavan muutos nro 12475, Postipuisto on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 25.4.2018, 90 § ja se on tullut voimaan 6.7.2018. Asemakaavan muutos sisältää kerrosalaa kaikkiaan 251 095 k-m², josta on asumista 237 400 k-m², liike- ja toimitilaa 4 310 k-m², julkisia palveluja 8 200 k-m² ja yhteiskäyttötilaa 1 185 k-m². Alueen rakentaminen on alkanut vuonna 2019 ja sen arvioidaan kestävän 2020 -luvun loppupuolelle saakka.

Vartiokylä, Itäkeskus

Kauppakartanonkatu 16:n alueelle on laadittu alueen kehittämistä ja täydennysrakentamista varten tarvittava asemakaavan muutos nro 12443. Alueelle tulee noin 200 uutta asukasta. Tonttien rakentaminen on alkamassa keväällä 2020. Asemakaavan muutos nro 12443 on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 29.11.2017, 418 § ja se on tullut voimaan 30.1.2018. Kaava-alueelle on merkitty rakennusoikeutta yhteensä 20 300 k-m², josta uutta asuinrakennusoikeutta on 8 500 k-m². Kokonaisrakennusoikeudesta vähintään 400 k-m² on toteutettava liike-, ravintola-, toimisto- tai palvelutiloina.

Vartiokylä, Myllypuro

Yläkiventie 2, 4, 5 ja 8:n alueelle on laadittu alueen kehittämistä ja täydennysrakentamista varten tarvittava asemakaavan muutos nro 12327. Alueelle tulee noin 350–500 uutta asukasta asumismuodoista riippuen. Tonttien rakentaminen on alkamassa vuonna 2020. Asemakaavan muutos nro 12327 on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 9.12.2015, 342 § ja se on tullut voimaan 22.1.2016. Kaava-alueelle on merkitty rakennusoikeutta yhteensä 74 802 k-m², josta uutta asuinrakennusoikeutta on 15 200 k-m². Ympäristölle haittaa tuottamatonta liike-, työkentely-, palvelu- tai toimistotilaa saa rakentaa asemakaavan mukaisen rakennusoikeuden lisäksi enintään 60 k-m².

Yläkiventie 6:n alueelle on laadittu alueen kehittämistä ja täydennysrakentamista varten tarvittava asemakaavan muutos nro 12409. Asema-

kaavan muutos mahdollistaa tontin 45146/3 täydennysrakentamisen kahdeksankerroksisella asuinkerrostalolla. Tontin rakentaminen on alkamassa vuonna 2020. Asemakaavan muutos nro 12409 on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 19.4.2017, 197 § ja se on tullut voimaan 2.6.2017. Kaava-alueelle on merkitty rakennusoikeutta yhteensä 6 650 k-m², josta uutta asuinrakennusoikeutta on 2 800 k-m².

Sijaintikartta on liitteenä 3. Asemakaavakartat ovat liitteenä 4–7.

Varauspäätökset

Pasila

Kaupunginhallitus on 25.8.2014, 836 § päättänyt varata Postipuiston alueen suunnitellusta asuinrakennusoikeudesta noin 150 000 k-m² luovutettavaksi kumppanuuskaavoitukseen ja asuntohankkeiden suunnittelua ja toteuttamista varten 31.12.2016 saakka muun muassa seuraavin ehdoin:

- Alueelle kaavoitettavasta asuinrakennusoikeudesta noin 20 % toteutetaan valtion tukemana vuokra-asuntotuotantona, 40 % välimuodon asuntotuotantona ja 40 % vapaarahoitteisena sääntelemättömänä omistus- ja/tai vuokra-asuntotuotantona. Sääntelemättömästä asuntotuotannosta enintään noin 30 % voi olla vuokra-asuntotuotantoa.
- Valtiontukemana vuokra-asuntotuotantona toteutettava asuinrakennusoikeus varataan Asuntotuotantotoimistolle.

Kaupunginhallitus on 23.11.2015, 1141 § päättänyt varata Pasilan, Maaliikennekeskuksen alueen asuinkerrostalokorttelin 17125 Asuntotuotantotoimistolle kumppanuuskaavoitusta ja asuntohankkeiden suunnittelua varten 31.12.2017 saakka muun muassa seuraavin ehdoin:

- Kortteleiden asuinrakennusoikeudesta noin 50 % tulee toteuttaa valtion tukemana vuokra-asuntotuotantona ja vähintään 50 % välimuodon asuntotuotantona.
- Kiinteistölautakunta päättää varauksen kohdentamisesta tontteihin sekä tontinvarausten ehdoista, kun kaupunkisuunnittelulautakunta on hyväksynyt alueen asemakaavaluonnoksen.
- Kaupunginhallitus on 25.8.2014 (836 §) varannut Asuntotuotantotoimistolle valtion tukemana vuokra-asuntotuotantona toteutettavan asuinrakennusoikeuden (noin 30 000 k-m²). Nyt tehtävällä varauksella varataan Asuntotuotantotoimistolle lisää 36 500 k-m² toteutettavaksi välimuodon asuntotuotantona.

25.11.2019

- Mahdollisessa Hitas-tuotannossa noudatetaan Hitas I -ehtoja.

Kortteli 17125 varattiin valtion tukemaan vuokra-asuntotuotantoon.

Tonttipäällikkö on 6.4.2018, 14 § päättänyt jatkaa tontin 17125/2 varasta 31.12.2019 saakka entisin ehdoin.

Asuntotonttitiimin tiimipäällikkö päätti 28.8.2018, 243 § muuttaa tontin 17125/2 varausehtoja siten, että tontin 17125/2 rahoitus- ja hallintamuoto muutetaan valtion tukemasta vuokra-asuntotuotannosta vapaa-rahoitteiseksi Hitas I –ehdoin toteutettavaksi omistusasuntotuotannoksi. Muilta osin noudatetaan entisiä varausehtoja.

Vartiokylä

Kaupunginhallitus on 5.11.2018, 691 § päättänyt varata asuinkerrostalotontit (AK) 45048/10, 45141/3 ja 4, 45142/19 sekä 45146/10 Asuntotuotannolle 31.12.2020 saakka muun muassa seuraavin ehdoin:

- tontti 45048/10 varataan asumisoikeusasuntojen ja valtion tukemien vuokra-asuntojen suunnittelua varten siten, että asuinrakennusoi-keudesta tulee toteuttaa noin puolet valtion tukemana vuokra-asuntotuotantona ja noin puolet asumisoikeusasuntotuotantona,
- tontti 45141/3 varataan senioreille suunnattujen asumisoikeusasuntojen suunnittelua varten,
- tontti 45141/4 varataan senioreille suunnattujen valtion tukemien vuokra-asuntojen suunnittelua varten,
- tontti 45142/19 varataan asumisoikeusasuntojen suunnittelua varten ja
- tontti 45146/10 varataan asumisoikeusasuntojen suunnittelua varten.

Lyhytaikaiset vuokraukset

Asuntotonttitiimin tiimipäällikkö päätti 4.7.2019, 199 § vuokrata korttelin 17124 tontin 1 Helsingin kaupungin Asuntotuotannolle Postipuiston pysäköinti Oy -nimisen perustettavan yhtiön lukuun rakennusluvan hakemista varten ajalle 1.8.2019–31.7.2020.

Asuntotonttitiimin tiimipäällikkö päätti 25.6.2019, 183 § vuokrata korttelin 17125 tontin 2 Helsingin kaupungin Asuntotuotannolle As Oy Helsingin Kollikallio -nimisen perustettavan yhtiön lukuun rakennusluvan hakemista varten ajalle 1.8.2019–31.7.2020.

Tonttien tiedot

Postiosoite	Käyntiosoite	Puhelin	Y-tunnus	Tilinro
PL 1 00099 HELSINGIN KAUPUNKI helsinki.kirjaamo@hel.fi	Pohjoisesplanadi 11-13 Helsinki 17 http://www.hel.fi/kaupunginhallitus	+358 9 310 1641 Faksi +358 9 655 783	0201256-6	F10680001200062637 Alv.nro FI02012566

Tonttien pinta-alat, osoitteet, rakennusoikeudet ja asemakaavatiedot ilmenevät tarkemmin liitteestä 1.

Maaperä

Postipuiston alueella on todettu kynnsarvon ylittäviä haitta-ainepitoisuuksia, jotka vuokralaisen on otettava huomioon maarakentamisessa. Helsingin kaupungin ympäristönsuojeluyksikkö on antanut 29.3.2019 asiasta lausunnon, jota vuokralaisen on noudatettava. Vuokralainen vastaa kynnsarvomaista aiheutuvista toimenpiteistä ja kustannuksista.

Kauppakartanonkatu 16:n alueella ei ole käytettävissä olevien tietojen perusteella harjoitettu toimintaa, joka saattaisi aiheuttaa maaperän pilaantumista.

Yläkiventie 2, 4, 5 ja 8:n sekä Yläkiventie 6:n alueilla on maaperäkartan mukaan osittain täyttää. Käytettävissä olevien tietojen perusteella mainituilla alueilla ei ole harjoitettu muuta toimintaa, joka saattaisi aiheuttaa maaperän pilaantumista.

Ehdotetut vuokrausperiaatteet

Vuokrausperiaatteiden määrittelyssä on huomioitu vyöhykehintamalli, samalle tai vastaavalle alueelle aiemmin vahvistetut vuokrausperiaatteet sekä tonttien sijainti pyrkien yhdenmukaiseen ja johdonmukaiseen hinnoitteluun. Tonttien hallinta- ja rahoitusmuoto on otettu vuokrausperiaatteita määritettäessä huomioon, samoin tonttien autopaikoituksesta ja rakennusten perustamisesta syntyvät kustannukset.

Valtion tukemana vuokra-asuntotuotantona toteutettavien tonttien osalta tonttien hinta on määritetty Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksen (ARA) vahvistamien tonttihintakäyrien mukaan.

Pysäköintitonttien (LPA) osalta noudatetaan kaupungin yleisesti käytämiä periaatteita.

Vertailutiedot

Pasila

Vertailutietona todettakoon, että kaupunginvaltuusto on 16.1.2019, 6 § vahvistanut asuinkerrostalotonttien (AK) ja autopaikkatontin (LPA) tai niistä muodostettavien tonttien vuokrausperiaatteet siten, että asuinkerrostalotonttien (AK) 17115/1 ja 8, 17120/2, 17122/1 ja 4, 17126/1-2, 17127/1-2 sekä 17128/1-2 vuosivuokra määrätään pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin ”lokakuu 1951 = 100” pistelukua 100 vastaavana kerrosneliömetrihintana valtion korkotukemana vuokra-asuntotuotantona ja asumisoikeusasuntotuotantona toteuttavien tont-

25.11.2019

tien osalta vähintään 31 euroa ja Hitas-asuntotuotantona toteuttavien tonttien osalta vähintään 37 euroa. Autopaikkatontin (LPA) 17121/1 autopaikoitusta palvelevien tilojen ja mahdollisesti toteutettavien yhteistilojen vuosivuokra määrätään pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin ”lokakuu 1951 = 100” pistelukua 100 vastaavana kerrosneliömetri- tai neliömetrihintana yhtä (1) euroa.

Vartiokylä

Vartiokylän Itäkeskuksen tonttien osalta vertailutietona todettakoon, että kaupunginvaltuusto on 19.4.2017, 193 § päättänyt oikeuttaa kiinteistölautakunnan vuokraamaan 43. kaupunginosan (Herttoniemi, Roihuvuori) asuinkerrostalotontit (AK) 43086/1, 43215/7 ja 9 pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin ”lokakuu 1951=100” pistelukua 100 vastaavana kerrosneliömetrihintana valtion tukeman (pitkä korkotuki) vuokra- ja asumisoikeusasuntotuotannon sekä Hitas-asuntotuotannon osalta 29 euroa. Samalla kaupunginvaltuusto päätti, että tontille mahdollisesti toteutettavien liike-, myymälä-, kahvila-, ravintola-, sosiaalipalvelu-, terveydenhuolto-, toimisto tms. rakennettavien tilojen vuosivuokra määrätään pitäen perusteena elinkustannusindeksin ”lokakuu 1951 = 100” pistelukua 100 vastaavana kerrosneliömetrihintana 16 euroa.

Vartiokylän Myllypuron asuntotonttien osalta vertailutietona todettakoon, että kaupunginvaltuusto on 7.6.2017, 282 § päättänyt oikeuttaa kiinteistölautakunnan vuokraamaan 54. kaupunginosan (Vuosaari, Keski-Vuosaari) asuinkerrostalotontin (AK) 54057/3 pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin ”lokakuu 1951=100” pistelukua 100 vastaavana kerrosneliömetrihintana valtion tukeman (pitkä korkotuki) vuokra-asuntotuotannon osalta 26 euroa.

Vuokrausperiaatteet

Ottaen huomioon tonttien sijainti, käyttötarkoitus, vertailutiedot sekä muut seikat esitetään vuokrausperiaatteiden määräytyvän seuraavasti:

Pasilan Postipuiston asuinkerrostalotontin (AK) 17125/2 vuosivuokra määrätään pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin ”lokakuu 1951 = 100” pistelukua 100 vastaavana kerrosneliömetrihintana Hitas-asuntotuotantona toteuttavien tonttien osalta vähintään 37 euroa, joka vastaa nykyarvoltaan (9/2019, ind. 1973) noin 730 euron kerrosneliömetrihintaa.

Hitas-asuntotuotantona toteutettavien tonttien osalta maanvuokran teoreettinen vaikutus asumiskustannuksiin on tällöin noin 2,92 e/kk/m².

Edellä mainituissa hinta-arvioissa ei ole huomioitu ns. alkuvuosialennusta.

Asemakaavaan merkityn kerrosalan lisäksi rakennettavien asuntojen ulkopuolisten asuntoja palvelevien tilojen osalta maanvuokraa ei perittäisi.

Asuntotonteille mahdollisesti toteutettavien myymälä- ja monikäyttötilojen, kuten liike-, toimisto-, kahvila-, ravintola-, työ- tai muiden vastaavien tilojen osalta esitetään perittäväksi asuntokerrosalaa vastaavaa maanvuokraa.

Asuinrakennusoikeuden osuudelle esitetään myönnettäväksi alkuperäisestä vuokrasta vapaarahoitteisille tonteille 20 % alkuvuosialennus 31.12.2023 saakka. Alkuvuosialennus esitetään myönnettäväksi alueen rakentamisesta johtuvan keskeneräisyyden perusteella. Tämän johdosta maanvuokrasta perittäisiin vapaarahoitteisilta tonteilta 80 % 31.12.2023 saakka.

Autopaikkatontin (LPA) 17124/1 autopaikoitusta palvelevien tilojen ja mahdollisesti toteutettavien yhteistilojen vuosivuokra esitetään määrättäväksi pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin ”lokakuu 1951 = 100” pistelukua 100 vastaavana kerrosneliometri- tai neliömetrihintana vähintään yhtä (1) euroa, joka vastaa nykyarvoltaan (9/2019, ind. 1973) noin 20 euron kerrosneliometri- tai neliömetrihintaa.

Vartiokylän Itäkeskuksen asuinkerrostalotonttien (AK) 45048/11 ja 12 vuosivuokra esitetään määrättävän pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin ”lokakuu 1951 = 100” pistelukua 100 vastaavana kerrosneliömetrihintana valtion korkotukemana (pitkä korkotuki) vuokra-asuntotuotantona ja asumisoikeusasuntotuotantona toteuttavien tonttien osalta vähintään 29 euroa, joka vastaa nykyarvoltaan (9/2019, ind. 1973) noin 572 euron kerrosneliömetrihintaa (ns. ARA-alennuksen aikana noin 458 euroa).

Valtion korkotukemana vuokra-asuntotuotantona ja asumisoikeusasuntotuotantona toteuttavien tonttien osalta maanvuokran teoreettinen vaikutus asumiskustannuksiin on tällöin noin 2,29 e/kk/m² (ns. ARA-alennuksen aikana noin 1,83 e/kk/m²).

Asemakaavaan merkityn kerrosalan lisäksi rakennettavien asuntojen ulkopuolisten asuntoja palvelevien tilojen osalta maanvuokraa ei perittäisi.

Asuntotonteille toteutettavien liike-, ravintola-, toimisto-, palvelu- tai muiden vastaavien tilojen osalta vuosivuokra esitetään määrättäväksi pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin ”lokakuu 1951 =

100” pistelukua 100 vastaavana kerrosneliömetrihintana vähintään 18 euroa, joka vastaa nykyarvoltaan (9/2019, ind. 1973) noin 355 euron kerrosneliömetrihintaa.

Valtion tukeman asuntotuotannon osalta asuntotonttien vuosivuokrasta esitetään perittävän 80 % siltä ajalta, jona tontille rakennettavien asuintalojen rakentamiseen myönnettyä valtion asuntolainaa on maksamatta tai jona valtio maksaa tontille rakennettavien asuntojen rakentamiseen myönnetyn lainan perusteella korkohyvitystä (korkotukea).

Valtion tukemaan asuntotuotantoon toteutettavien tonttien hinnasta on neuvoteltu Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksen (ARA) kanssa. ARA pitää edellä esitetyt hinnat sen ohjeistusten mukaisina ja hyväksyttävinä.

Autopaikkatontin (LPA) 45048/8 vuosivuokra esitetään määrättäväksi pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin ”lokakuu 1951 = 100” pistelukua 100 vastaavana neliömetrihintana vähintään yhtä (1) euroa, joka vastaa nykyarvoltaan (9/2019, ind. 1973) noin 20 euron neliömetrihintaa.

Lisäksi esitetään, että asuntotonttien rahoitus- ja/tai hallintamuodon muuttuessa esimerkiksi varauspäätöksen tai asemakaavan muuttamisen johdosta kyseisten tonttien osalta käytetään vuokran määräytymisen perusteena uutta rahoitus- ja/tai hallintamuotoa vastaavaa, siihen soveltuvaa edellä esityksessä mainituille tonteille esitettyä hintaa.

Vartiokylän Myllypuron asuinkerrostalotonttien (AK) 45141/3 ja 4, 45142/19 sekä 45146/10 vuosivuokra esitetään määrättävän pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin ”lokakuu 1951 = 100” pistelukua 100 vastaavana kerrosneliömetrihintana valtion korkotukemana (pitkä korkotuki) vuokra-asuntotuotantona ja asumisoikeusasuntotuotantona toteuttavien tonttien osalta vähintään 26 euroa, joka vastaa nykyarvoltaan (9/2019, ind. 1973) noin 513 euron kerrosneliömetrihintaa (ns. ARA-alennuksen aikana noin 410 euroa).

Valtion korkotukemana vuokra-asuntotuotantona ja asumisoikeusasuntotuotantona toteuttavien tonttien osalta maanvuokran teoreettinen vaikutus asumiskustannuksiin on tällöin noin 2,05 e/kk/m² (ns. ARA-alennuksen aikana noin 1,64 e/kk/m²).

Asemakaavaan merkityn kerrosalan lisäksi rakennettavien asuntojen ulkopuolisten asuntoja palvelevien tilojen osalta maanvuokraa ei perittäisi.

25.11.2019

Asuntotonteille mahdollisesti toteutettavien liike-, toimisto-, työ- tai muiden vastaavien tilojen osalta esitetään perittäväksi asuntokerrosalaa vastaavaa maanvuokraa.

Valtion tukeman asuntotuotannon osalta asuntotonttien vuosivuokrasta esitetään perittävän 80 % siltä ajalta, jona tontille rakennettavien asuintalojen rakentamiseen myönnettyä valtion asuntolainaa on maksamatta tai jona valtio maksaa tontille rakennettavien asuntojen rakentamiseen myönnetyn lainan perusteella korkohyvitystä (korkotukea).

Valtion tukemaan asuntotuotantoon toteutettavien tonttien hinnasta on neuvoteltu ARA:n kanssa. ARA pitää edellä esitettyjä hintoja sen ohjeistusten mukaisina ja hyväksyttävänä.

Lisäksi esitetään, että asuntotonttien rahoitus- ja/tai hallintamuodon muuttuessa esimerkiksi varauspäättöksen tai asemakaavan muuttamisen johdosta kyseisten tonttien osalta käytetään vuokran määräytymisen perusteena uutta rahoitus- ja/tai hallintamuotoa vastaavaa, siihen soveltuvaa edellä esityksessä mainituille tonteille esitettyä hintaa.

Kaupunginvaltuuston päätöksen 1.10.1980 (asia nro 18) mukaan asuntotontin vuosivuokra on 4 % ja muiden tonttien 5 % tontin laskennallisesta hinnasta, mikä määräytyy tontin pääasiallisen käyttötarkoituksen mukaan.

Tontit on tarkoitus vuokrata noin 60 vuodeksi. Näin ollen vuokra-aika päättyy 31.12.2080.

Toimivalta

Hallintosäännön 7 luvun 1 §:n 8 kohdan mukaan kaupunginvaltuusto vahvistaa yli 30 vuoden pituisten maanvuokrasopimusten yleiset vuokrausperiaatteet.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Tonttiluettelo
- 2 Vuokrausperiaatteet
- 3 Sijaintikartta
- 4 Asemakaavan muutos nro 12475
- 5 Asemakaavan muutos nro 12443
- 6 Asemakaavan muutos nro 12327

25.11.2019

Asia/4

7 Asemakaavan muutos nro 12409

Muutoksenhaku

A, B ja C

Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 29.10.2019 § 543

HEL 2019-007773 T 10 01 01 02

Kollikatu, Lavakatu, Kauppakartanonkatu, Yläkiventie, Yläkivenrinne

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että

- kaupunki vahvistaa Helsingin Pasilan ja Vartiokylän asemakaavan muutoksiin nro 12475, 12443, 12327 ja 12409 sisältyvien liitteessä 1 mainittujen asuinkerrostalotonttien (AK) ja autopaikkatonttien (LPA) tai niistä muodostettavien tonttien vuokrausperiaatteet liitteen 2 mukaisesti myöhemmin päätettävästä ajankohdasta lukien 31.12.2080 saakka.

Käsittely

29.10.2019 Ehdotuksen mukaan

Kaupunkiympäristölautakunta päätti käsitellä toimialajohtajan asian nro 8 kokouksen asiana nro 14.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Anne Björn, tonttiasiamies, puhelin: 310 32870
anne.bjorn(a)hel.fi

25.11.2019

Asia/8

§ 798

Valtuutettu Veronika Honkasalon toivomusponsi Helsingin kaupungin asunnot Oy:n (Heka) uuden vuokrantasausjärjestelmän sosiaalisten vaikutusten arvioinnista

HEL 2018-012681 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti käsitellä esityslistan kahdeksannen esityksen kokouksen viidentenä asiana.

Esteelliset: Anni Sinnemäki, Tuula Saxholm
Esteellisyyden syy: yhteisöjääviys (hallintolaki 28.1 § 5 kohta)

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Veronika Honkasalon ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Riikka Karjalainen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36242
riikka.karjalainen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus merkitsee tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 28.11.2018 hyväksymän toivomusponnen (Veronika Honkasalo) johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijän perustelut

Katsoessaan 28.11.2018 valtuutettu Veronika Honkasalon aloitteen loppuun käsitellyksi kaupunginvaltuusto hyväksyi samalla valtuutettu Honkasalon toivomusponnen, jonka mukaan tulee selvittää mahdollisuudet tehdä tutkimuspohjainen sosiaalisten vaikutusten arviointi uudesta vuokrantasausjärjestelmästä. Arviointi tulee tuoda kaupunginhallituksen käsiteltäväksi valtuustokauden lopussa.

Hekan uusi vuokrantasausjärjestelmä

Hekan asunnoissa asuu yli 92 000 asukasta, mikä on lähes 15 prosenttia koko Helsingin väestöstä. Hekan asuntokanta koostuu lähes 50 000 asunnosta.

Hekan uusi vuokrantasausjärjestelmä astui voimaan 1.1.2019. Vuokria oli aiemminkin tasattu, mutta ei yhdenmukaisella, vaan vanhasta historiasta johtuen 21:llä erilaisella tavalla. Uuden vuokrantasausjärjestelmän tarkoituksena on asukkaiden oikeudenmukaisempi kohtelu, jossa huomioidaan asuntojen käyttöarvo eli asunnon ominaisuudet sekä sijainti.

Hekan vuokrat ovat omakustanteisia, ja vuokranmuodostus on kolmi-vaiheinen. Ensimmäisessä vaiheessa lasketaan käyttömenot eli kulujen suuruus, joka vuokrilla pitää kattaa. Toisessa vaiheessa kokonaiskulut tasataan alueelliseksi (21 aluetta) keskivuokriksi vertailuvuokria hyödyn-täen. Vertailuvuokrat ovat suhteessa kunkin alueen markkinaehtoisen vuokratason mukaisiin keskivuokrahintoihin. Lopuksi tasataan keski-vuokrat kunkin alueen sisällä kohteille käyttöarvon perusteella. Käyttö-arvoon vaikuttavat tekijät koostuvat rakennuksen teknisen iän, alueen sisäisen sijainnin, asunnon laadun ja varusteiden, rakennuksen tyyppin, vesimittarin ja harkintakertoimen mukaan. Harkintakerrointa voidaan käyttää loiventamaan vuokrien suuria vuosittaisia vaihteluja.

Vuoden 2019 keskivuokra Hekalla on keskimäärin 36,2 % markkinaeh-toista vertailuvuokraa alhaisempi. Osalla alueista ero vertailuvuokraan on yli 40 % ja osalla hieman yli 30 %. Jatkossa, siirtymäajan kuluessa, alueellisten vuokrien tavoitetasona on kunkin alueen eron tasainen suuruus aluekohtaiseen vertailuvuokraan. Niissä Hekan taloissa, jotka sijaitsevat merenranta-alueilla, keskeisillä sijainneilla, ovat uudis- tai erityiskohteita (kuten suojelukohteita tai historiallista rakennuskantaa) tai on suoritettu mittava perusparannus, oli vuoden 2019 alussa suu-rimmat keskivuokrat. Hekan vuokrat ovat kuitenkin edelleen olleet al-haisia verrattuna Helsingin vuokramarkkinahintoihin ja myös seudulli-sesti.

Vuoden 2019 vuokrankorotus koski 232 kohdetta (47 % koko Hekan kannasta) ja vuokran alennus 219 kohdetta (45 % Hekan kannasta). Vuokra pysyi ennallaan 30 kohteessa. Uusia vuonna 2019 valmistuneita kohteita oli 8 ja niiden keskivuokrat asettuivat lähtökohtaisesti Hekan kalleimpaan kategoriaan.

Ennen uudistusta Hekan asukkaan vuokra saattoi keskeisesti sijaitse-vissa taloissa olla puoletkin alueen yleisestä vuokratasosta. Syrjem-mässä sijaitsevilla Hekan taloissa vuokrat saattoivat olla vain hieman alueen yleistä vuokratasoa alempia. Uuden mallin tavoitteena on, että

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

25.11.2019

Hekan vuokrat jakautuisivat tasapuolisemmin alueille ja vuokra olisi suhteessa saman verran edullisempi verrattuna yleiseen vuokratasoon riippumatta siitä, missä päin Helsinkiä asuu.

Vuokrantasausjärjestelmä ei tullut käyttöön heti sellaisenaan vaan siihen liittyvänä siirtymäaikana tasaukseen tehtiin ja tehdään loivennuksia. Ensimmäisessä loivennuksessa minkään alueen keskivuokra ei voi nousta edellisen vuoden keskivuokrasta enemmän kuin 5 prosenttia. Toisen loivennuksen tavoitteena on, että minkään vuokranmääritysyksikön keskivuokra ei voi tasausmallin uudistuksen johdosta nousta edellisen vuoden keskivuokrasta enemmän kuin 10 prosenttia. Lisäksi keskivuokra ei voi poiketa alueen keskivuokrasta yli tai alle 20 prosenttia. Siirtymävaiheessa minkään alueen keskivuokra ei laske, mutta yksittäisen vuokranmääritysyksikön keskivuokra voi laskea. Tasausjärjestelmän vaikutus yksittäisen kohteen vuokraan riippuu siitä, miten Hekan kustannusrakenne ja markkinavuokrat kehittyvät.

Vuoden 2019 lokakuun alussa Hekan hallitus vahvisti vuokrat vuodelle 2020 käyttäen samaa tasausmallia. Muutokset vuoden 2020 vuokrissa verrattuna vuoden 2019 vuokriin ovat maltillisia. Hekan keskivuokra nousee 11,69 eurosta 11,83 euroon/m²/kk eli 1,2 prosenttia.

Tutkimuspohjaisen sosiaalisten vaikutusten arvioinnin mahdollisuudet

Hekan vuokrantasausjärjestelmässä tehtyjen muutosten sosiaalisten vaikutusten arviointi on haastavaa, sillä asukasvaihtuvuus on Hekalla vähäistä. Lisäksi asukkaiden asumisvalintoihin ja muuttopäätöksiin vaikuttavat hyvin monenlaiset tekijät yhtä aikaa. Asuntoa vaihdetaan usein elämäntilanteen ja perheeseen muuttuessa. Erityisen vilkasta asunnon vaihto ja muutto ovat tyypillisesti opiskelu- ja lapsiperhevaiheessa, etenkin lasten ollessa vielä pieniä. Asuntoa vaihdetaan myös rakennusten peruskorjausten yhteydessä. Vaikka tutkimusasetelma rakennettaisiin hyvin huolellisesti parhaita yksilötason aineistoja ja tutkimusmenetelmiä hyödyntäen, ei ole mahdollista aukottomasti todentaa, mistä kaikista tekijöistä asukasrakenteessa mahdollisesti havaittavat muutokset johtuvat.

Tutkimuspohjaisesti olisi kuitenkin mahdollista selvittää, keihin uuden vuokrantasausjärjestelmän mukaiset vuokrakorotukset ja toisaalta vuokran aleneminen kohdistuvat. Tämä on mahdollista tehdä yhdistämällä Helsingin kaupungin vuodenvaihteen 2018/2019 väestötiedot Hekan vuokrataloihin. Tällöin on mahdollista tarkastella poikkeavatko asukkaat, joihin vuokran muutos kohdistuu, ikärakenteeltaan, asuntokuntatyyppiltään tai äidinkieleltään muista Hekan asukkaista. Tämän kaltaisen tarkastelu osoittaisi, onko vuokratason muutos kohdistumassa joihinkin tiettyihin asukasryhmiin Hekan asuntokannan sisällä. Tarkas-

teluun on mahdollista yhdistää Tilastokeskukselta hankittavia tietoja asukkaiden tulorakenteesta rakennustasolla. Tuloaineistot saadaan kahden vuoden viiveellä, joten tarkastelu siitä, minkä tulotason asukkaisiin vuokratasaus kohdentuu, saadaan aikaisintaan vuonna 2021, kun tiedot vuodenvaihteesta 2018/2019 valmistuvat.

Vastaava tarkastelu on mahdollista toistaa esimerkiksi viiden vuoden kuluttua, jolloin vuokratasausjärjestelmän muutoksia on jo astunut voimaan. Uusintatarkastelu osoittaisi, onko eri kiinteistötyypeissä asuvien asukkaiden ikä-, asuntokunta-, äidinkieli- ja tulorakenne muuttunut samalla tavoin; vai onko muutoksissa nähtävissä erilaisia kehityssuuntia sen mukaan, onko kyseessä vuokratasoltaan noussut vai vuokratasoltaan laskenut kiinteistö. Uusintatarkastelun pohjalta ei ole mahdollista sanoa, mistä mahdolliset muutokset asukasrakenteissa tarkalleen johtuisivat, tai ovatko muutokset tapahtuneet asukkaiden vaihtumisen vuoksi vai siellä jo asuvien keskuudessa. Tarkastelu toisi kuitenkin lisäymmärrystä Hekan asukaskannan muutoksista ja mahdollisista alueellisista eroista asukasrakenteessa.

Koko kaupungin mittakaavassa Hekan vuokrankorotusten vaikutukset alueelliseen eriytymiseen ovat pikemminkin pistemäisiä kuin alueellisia. Vuokrankorotukset koskettavat kaupungin harjoittamasta asuintalojen hallintamuotoja sekoittavasta asuntopolitiikasta johtuen vain yksittäisiä taloja, eivät edes kortteleita. Alueellisen eriytymisen ja erilaistumisen dynamiikkaan vaikuttavien asukkaiden muuttopäätösten taustalla vaikuttavat niin moninaiset syyt, että maksimissaan 0,99 euron ja keskimäärin 0,45 euron vuokrankorotuksen vaikutusta per neliö on vaikeaa erottaa muuttopäätökseen johtaneiden syiden kokonaisuudesta.

Johtopäätöksenä voidaan todeta, että nimenomaan uudesta vuokratasausjärjestelmästä johtuvia sosiaalisia vaikutuksia ja vaikutuksia nimenomaan alueiden eriytymiseen on lähes mahdotonta arvioida. Asukkaiden hyvinvointia ja asuinalueiden kehitystä seurataan Helsingissä kattavasti eri tutkimushankkeissa sekä erilaisin tilastomittarein. Asuinalueiden eriytymisen seuranta on mukana kaupunkistrategian seurantamittareissa ja sitä seurataan myös osana AM-ohjelman valmistelua ja toteutusta. Tarkoituksenmukaista on seurata tätä yleistä kehitystä ja Hekan vuokratalojen asukkaita osana sitä.

Hallintosäännön 30 luvun 14 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava toivomusponnen ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua sen hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen tiedoksi valtuutetuille.

25.11.2019

Asia/8

Selvitys on valmisteltu yhteistyössä Kaupunginkanslian ja Helsingin kaupungin asunnot Oy:n, Hekan, kanssa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Riikka Karjalainen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36242
riikka.karjalainen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginvaltuusto

25.11.2019

Asia/5

§ 799

V 11.12.2019, Valtuutettu Leo Straniuksen aloite ekologisen kompensaa- tion kokeilemiseksi kaavoituksessa

HEL 2019-006111 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Leo Straniuksen aloite ekologisen kompensaa-
tion kokeilemiseksi kaavoituksessa

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Leo Stranius ja 20 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Helsinki selvittää mahdollisia malleja ekologiseen kompensatioon, valmistelee ja kokeilee niistä toimivimpia kaavoituksessa.

Kaupunki ylläpitää yllä ajantasaista luontotietojärjestelmää, jonka sisältö huomioidaan kaavoituksessa. Kaavoissa pyritään ekologisiin arvoihin kohdistuvien haittojen välttämiseen ja lieventämiseen muun muassa korttelialueiden ja viheralueiden rajauksilla. Asemakaavoissa käytetään viherkerroinmääräyksiä, säilytettävää ja istutettavaa kasvillisuutta sekä hulevesien hallintaa koskevia määräyksiä. Lisäksi on mahdollista käyttää määräyksiä ekologisista yhteyksistä, pienvesistä ja latvusyhteyksistä. Ekologiseen kompensatioon ohjaavan lainsäädännön puuttuessa nojaa Helsingin kaavoituksen ekologisen kompensaa-
tion keinovalikoima pitkälti nykyisiin toimintatapoihin selvityksineen, kaavakarttoineen ja siihen liittyvine määräyksineen.

25.11.2019

Asia/5

Kompensaation kehittäminen kaavoituksessa edellyttää ekologisen tietoperustan kehittämistä. Mittarien kehittäminen eri luonnonarvojen ja ekosysteemipalveluiden muodostaman kokonaisuuden arvottamiseksi ja kompensointimahdollisuuksien hahmottaminen vaatii jatkotyötä valtakunnallisella tasolla. Lisäksi tarvitaan rakentamisen ja ylläpidon keinovalikoiman kehittämistä ja seuraamista.

Ekologisia arvoja kompensoivien toimenpiteiden saaminen osaksi koko suunnittelu- ja toteutusketjua vaatii kehittämistä. Tarvitaan lainsäädäntöä, joka turvaa ekologiselle kompensointiin varatun rahoituksen ohjautumisen käytännön toimiin. Kaupunki voi kuitenkin itse edetä keuhankkeissa jo ennen asiaa koskevaa lainsäädäntöä.

Kaupunkirakenteen tiivistyessä osana maankäytön suunnittelua voidaan soveltaa kompensointiomenettelyn kaltaisia toimenpiteitä rakentamisalueiden ulkopuolella. Helsingissä etsitään jokin tai joitakin kohteita joissa kaupungin omaa mallia ja käytäntöä ekologisesta kompensointiosta on perusteltua kehittää.

Kompensaatio kaavoituksessa

Voimassa oleva kaavoitusta koskeva lainsäädäntö (maankäyttö- ja rakennuslaki) ei sisällä ekologista kompensointiota koskevia säännöksiä. Kunta voi toteuttaa omaa vastuutaan luonnon monimuotoisuuden suojelusta ryhtymällä luonnonarvoja edistäviin toimenpiteisiin omistamisensa kiinteistöissä. Kunta voi sisällyttää toimenpiteistä aiheutuvat kustannukset kaavoittamiensa kiinteistöjen myyntiin. Kompensaation käyttäminen kaavoituksessa on kaavoittajan ja kaavan hyväksyvän tahon päätettävissä. Kaavamääräyksissä olevan kompensointivelvoitteen tulee liittyä kaavassa osoitettuun aluevaraukseen ja alueen käyttötarkoitukseen.

Ekologinen kompensoatio Helsingissä

Yleiskaavatason kompensointiota on Östersundomin yhteisessä yleiskaavaehdotuksessa. Kaavaehdotuksessa on määrätty ekologisen yhteyden kehitettävistä osista, joista on jatkosuunnittelussa laadittava erillinen suunnitelma ja toimenpiteet ekologisen yhteyden kehittämiseksi vastaamaan Natura 2000-alueen suojelun perusteena oleva lintulajien tarpeita. Tämä on edellytyksenä alueiden rakentamiselle ja koko kaavan hyväksyttävyydelle.

Asemakaavoituksessa on odotettavissa samanlaisia tilanteita liito-oravien tarvitsemien puustoisten latvusyhteyksien kehittämisessä, jotta nykyisin puistoisia alueita voidaan kaavoittaa rakentamiseen. Yhteyksiä ei välttämättä esitetä kaavamääräyksissä, vaan yhteyksistä huolehditaan osana alueen esirakentamista.

25.11.2019

Asemakaavoissa määrätään viherkerroinmenetelmällä korttelialueiden vihertehokkuudesta. Vihertehokkuuden tavoitetaso määritellään numeerisena. Rakennusvalvonnan edellyttämä pihasuunnitelma ohjaa tontin rakentajaa säilyttämään tai istuttamaan tietyn määrän viherrakennetta. Menetelmä ohjaa toteutettavia hulevesiratkaisuja. Viherkerrotoimen ei voida katsoa suoraan kompensoivan tiettyjen luontoarvojen häviämistä, mutta sillä voidaan vahvistaa jonkin ekologisesti merkittävän yhteysalueen laatua.

Helsinki omistaa paljon seudulliseen virkistyskäyttöön hankittuja maa-alueita naapurikunnissa. Näiden pääosin metsäisten alueiden liittäminen osaksi kansallispuisto- ja luonnonsuojeluverkostoa voidaan katsoa olevan suojeluhyvityskompensaatiota.

Hiilineutraali Helsinki toimenpideohjelmassa on esitetty hiilinielujen, kuten metsien ja maaperän säilyttämistä. Uusien puiden istuttaminen kasvattaa myös hiilinielua. Näitä hiilinielutoimenpiteitä voidaan todennäköisesti kehittää ekologisesti toimiviksi kompensoitotoimenpiteiksi.

Helsingin uhanalaisista luontotyypeistä on kerätty inventointitietoa. Luontotyyppien ennaltamiskelpoisuudesta on saatavissa tietoa ja niiden arvottaminen yhteismitallisilla kriteereillä on mahdollista. Suojelu- ja ennaltamishyvityksen käsitteet sopivat tähän aineistoon hyvin, joten tämä olisi yksi mahdollinen tapa kerätä tietoa ennaltamistarpeista kaavoituksen taustatiedoksi.

Asiasta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan lausunto, jossa on esitelty ekologinen kompensoitio käsitteenä ja kompensoinnin tapoja. Vastaus on lautakunnan lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginvaltuusto käsittelee aloitteet, jotka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua. Esitys ei ole valmistunut määräajassa, koska asian valmistelu toimialalla vei arvioitua pidemmän ajan ja asia jäi kaupunkiympäristölautakunnassa useamman kerran pöydälle.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Leo Straniuksen aloite ekologisen kompensoitio kokeilemiseksi kaavoituksessa

25.11.2019

Asia/5

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 12.11.2019 § 569

HEL 2019-006111 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Valtuustoaloitteessa esitetään, että kaupunki selvittää mahdollisia malleja ekologiseen kompensaatioon, valmistelee ja kokeilee niistä toimivimpia kaavoituksessa.

Ekologinen kompensaatio käsitteenä

Ekologisella kompensaatiolla tarkoitetaan sitä, että ihmisen toiminnasta luonnon monimuotoisuudelle aiheutunut haitta hyvitetään lisäämällä luonnon monimuotoisuutta toisaalla. EU:n biodiversiteettistrategiassa ja Suomen luonnon monimuotoisuuden suojelun ja kestäväen käytön toimintaohjelmassa 2013 - 2020 on kirjattu kompensaatio yhtenä mahdollisena lisäkeinona luonnon monimuotoisuuden heikkenemisen pysäyttämiseksi ja ekosysteemipalveluiden turvaamiseksi.

Ekologinen kompensaatio luokitellaan taloudelliseksi ohjauskeinoksi, koska sen ohjausmekanismina on sisällyttää erilaisten ympäristöön vaikuttavien hankkeiden kustannusten sisällyttämisessä tuotteiden hintoihin.

Yhdysvalloissa ja Saksassa ekologinen kompensaatio otettiin käyttöön 1970-luvulla maankäytön aiheuttamien haittojen hillitsemiseksi. Suomen lainsäädännössä ekologinen kompensaatio tunnetaan vain Natura 2000-verkoston liittyen. Natura 2000:ssa se nähdään viimeisinä keinoina hankkeen toteuttamiseksi, jos muita vaihtoehtoisia ratkaisuja ei ole.

Ekologinen kompensaatio on keino, johon turvaudutaan, jos haittaa luonnon monimuotoisuudelle ei ole muuten vältettävissä tai lievennettävissä.

Kompensaatiotoimien hyväksyttävyyttä edellyttää toiminnallista korvaavuutta, mikä tarkoittaa, että toimien riittävyys ei määriy pinta-alallisesti

vaan vaikuttavuuden mukaan. Luonnon monimuotoisuuden kannalta keskeiset kriittiset tekijät koskevat kohteiden ekologista korvattavuutta, hyvityksen ajoittumista ja aikaviivettä sekä epävarmuutta ekologisen tilan parannustoimien biodiversiteettihyödyistä.

Ekologisen kompensoinnin tapoja

Ympäristöministeriön selvityksessä ”Luontotyyppien soveltuminen ekologiseen kompensointiin Suomessa” vuodelta 2018 tuodaan esille kaksi kompensointitapaa: ennallistamishyvitys ja suojeluhyvitys. Ennallistamishyvitys tarkoittaa heikkolaatuisten kohteiden, kuten ojitetun suon, luonnontilan parantamista menetelmillä, jotka parantavat luonnon monimuotoisuutta. Suojeluhyvitys tarkoittaa jo olemassa olevan luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaan kohteen turvaamista pysyvästi esimerkiksi luonnonsuojelualueena. Tällöin perusteluna on, että ilman suojelua kohteen arvot menetetään ja ovat uhattuna. Usein suojeluhyvityksen kohteen on oltava pinta-alaltaan laajempi kuin heikennettävän kohteen ja samoin kyseisen kompensoinnin ei tule vähentää tai korvata jo olevia luonnonsuojelutavoitteita.

Valtioneuvoston selvityksessä ”Ekologisen kompensoinnin ohjauskeinojen kehittäminen” vuodelta 2018 esitellään kolme vaihtoehtoa ekologiselle kompensointiin. Kaikissa vaihtoehdoissa on lähtöoletuksena jo luonnonsuojelulla tai vesillä suojeltujen luontoarvojen kompensointi. Hankkeen aiheuttamat haitat suojelluille luontoarvoille sekä tarvittavat kompensointitoimenpiteet on tarkoitettu arvioida yhtenäisesti ympäristöministeriön ohjeiden ja mittareiden pohjalta. Vaihtoehdot eroavat toisistaan kompensoinnin toteuttamisen tavoissa. Ensimmäisessä vaihtoehdossa ne toteutetaan lupaehtojen kautta, toisessa kompensointimaksun kautta ja kolmannessa kompensointitoimenpidetilauksena ”luontoarvotuottajilta”.

Ekologinen kompensointi kaavoituksessa

Valtioneuvoston selvityksessä tuodaan esille selkeästi, että nykyinen kaavoituslainsäädäntö (maankäyttö- ja rakennuslaki) ei sisällä ekologista kompensointia koskevia säännöksiä. Kaavoissa tulee ottaa huomioon biodiversiteetin suojeleminen ja virkistystarpeet, mutta laki ei edellytetä aktiivista uusien luonnon toimintojen luomista tai parantamista.

Kunta voi oma-aloitteisesti päättää toteuttaa omaa vastuutaan luonnon monimuotoisuuden suojelusta ryhtymällä luonnonarvoja edistäviin toimenpiteisiin omistamissaan kiinteistöissä. Kunta voi sisällyttää toimenpiteistä aiheutuvat kustannukset rakentamiseen eli kaavoittamiensa kiinteistöjen myyntihintoihin.

Kompensaatioiden käyttäminen kaavoituksessa on kaavoittajan ja kaavan hyväksyvän tahon päätösvallassa, ja ne perustuvat käytännössä vapaaehtoisuuteen. Kaavamääräyksissä olevan kompensaatiovelvoitteen on liityttävä kaavassa osoitettuun aluevaraukseen ja alueen käyttötarkoitukseen. Haasteellista on, että maankäytön suunnittelun ja käytännön toteutuksen välinen aika voi muodostua pitkäksi ja maanomistaja voi vaihtua.

Ekologinen kompensaatio Helsingissä

Valtakunnallisella tasolla luonnonsuojelulailla tai vesilaila suojeltujen kohteiden kompensaatio näyttäytyy Helsingin näkökulmasta osin epärelevantilta ja osin haasteelliselta. Kaupunkitasolla niin kutsutun ekologisen minimitason säilyminen edellyttää yksittäisten pienien luonnonsuojelualueiden lisäksi myös ekologisen verkoston kehittämistä. Ekologisen verkoston huomioimisesta on määrätty Helsingin yleiskaavassa 2016 esimerkiksi uusilla metsäverkoston ja niittyverkoston käsitteillä. Helsingissä luonnonsuojelulailla ja vesilaila suojellut kohteet eivät ole useinkaan olleet ristiriidassa maankäytön suunnitelmien kanssa. Sen sijaan yksittäisten EU:n direktiivilajien suojelu on tuonut lisähaasteita kaavoitukselle: viime vuosina runsastunut liito-orava sekä lahokaviosammal esiintyvät usein ajankohtaisten asemakaavoitushankkeiden alueilla.

Yleiskaavatasoisen kompensaatiosta Helsingissä esimerkiksi käy Östersundomin yhteinen yleiskaavaehdotus. Siinä on määrätty ekologisen yhteyden kehitettävistä osista, joista on jatkosuunnittelussa laadittava erillinen suunnitelma ja toimenpiteet ekologisen yhteyden kehittämiseksi vastamaan Natura 2000-alueen suojelun perusteena oleva lintulajien tarpeita. Tämä on edellytyksenä alueiden rakentamiselle ja koko kaavan hyväksyttävyydelle.

Jatkossa asemakaavoituksessa samankaltaisia tilanteita tulee vastaan jatkossa muun muassa liito-oravien tarvitsemien puustoisten latvusyhteyksien kehittämisessä, jotta nykyisin puustoisia alueita voidaan kaavoittaa rakentamiseen. Näitä uusia yhteyksiä ei välttämättä esitetä kaavamääräyksissä, vaan yhteyksistä huolehditaan osana alueen esirakentamista. Koko kaupungin kattavan liito-oravien elinpiirien kartoitus maankäytön suunnittelun tueksi on tekeillä ja sen ensimmäinen vaihe valmistuu vuoden 2019 aikana.

Viharkerroinmenetelmällä määrätään asemakaavoissa korttelialueiden vihertehokkuudesta. Tällöin asemakaavassa määritellään korttelialueen vihertehokkuuden tavoitetaso numeerisena. Laadittava pihasuunnitelma, jonka rakennusvalvonta vaatii osana lupamenettelyä, ohjaa tontin rakentajan säilyttämään tai istuttamaan tietyn määrän viherrakennetta

tontilla kaavamääräyksen mukaisesti. Samoin menetelmä ohjaa toteutettavia hulevesiratkaisuita. Viherkertoimen ei voi katsoa suoraan kompensoivan tiettyjen luontoarvojen häviämistä, mutta sillä voidaan vahvistaa esimerkiksi jonkin ekologisesti merkittävän yhteysalueen laatua.

Helsingin kaupunki omistaa myös paljon seudulliseen virkistyskäyttöön alun perin hankittuja maa-alueita naapurikunnissa. Näiden pääosin metsäisten alueiden liittäminen osaksi kansallispuisto- ja luonnonsuojeluverkostoa voidaan katsoa olevan suojeluhyvitys-kompensaatiota.

Hiilineutraalin Helsingin toimenpideohjelmassa (HNH 2035) on esitetty hiilinielujen, kuten metsien ja maaperän, säilyttämistä. Uusien puiden istuttaminen kasvattaa myös hiilinielua. Näitä hiilinielutoimia voidaan todennäköisesti kehittää ekologisesti toimiviksi kompensoitotoimenpiteiksi, jos tähän näkökulmaan kiinnitetään tarpeeksi aikaisessa vaiheessa huomiota.

Helsingin uhanalaisista luontotyypeistä on kerätty inventointitietoa Suomen ympäristökeskuksen laatiman jaottelun ja kriteeristön mukaisesti vuosina 2017-19. Työ on noin puolivälissä, ja siinä on löydetty paljon uhanalaisia luontotyyppisiä, joiden luonnontilaisuus ja edustavuus ovat kuitenkin keskimäärin melko heikkoa. Luontotyyppien ennallistamiskelpoisuudesta on saatavissa tietoa, ja niiden arvottaminen kohtalaisen yhteismitallisilla kriteereillä on mahdollista. Suojelu- ja ennallistamishyvityksen käsitteet sopivat tähän aineistoon hyvin, joten tämä olisi yksi mahdollinen tapa kerätä tietoa ennallistamistarpeista kaavoituksen taustatiedoksi.

Ekologisen kompensaation mahdolliset mallit Helsingin maankäytön suunnittelussa

Kaupunki pitää yllä ajantasaista luontotietojärjestelmää ja sen sisältö huomioidaan kaavoituksessa. Maankäyttö- ja rakennuslain 54 pykälän mukaan kaavoituksen on vaalittava luonnonympäristöä ja vältettävä siihen liittyvien erityisten arvojen hävittämistä. Kaavoissa tehdään jatkuvasti ekologisiin arvoihin kohdistuvien haittojen välttämistä ja lieventämistä muun muassa korttelialueiden ja viheralueiden rajausta määrittelemällä. Asemakaavojen määräyksissä on vakiintuneessa käytössä viherkerroinmääräys, säilytettävää ja istutettavaa kasvillisuutta sekä hulevesien hallintaa koskevia määräyksiä. Lisäksi on mahdollisuus käyttää määräyksiä muun muassa ekologisista yhteyksistä, pienvesistä ja latvusyhteyksistä. Ekologiseen kompensaatioon ohjaavan lainsäädännön puuttuessa Suomesta nojaa Helsingin kaavoituksen ekologisen kompensaation keinovalikoima pitkälti nykyisiin toimintatapoihin selviytyksineen, kaavakarttoineen ja siihen liittyvine määräyksineen.

Kompensaation kehittäminen kaavoituksessa edellyttää ekologisen tietoperustan kehittämistä. Mittarien kehittäminen eri luonnonarvojen ja

25.11.2019

ekosysteemipalveluiden muodostaman kokonaisuuden arvottamiseksi ja kompensointimahdollisuuksien hahmottaminen vaatii jatkotyötä valtakunnallisella tasolla. Lisäksi tarvitaan rakentamisen ja ylläpidon keinovalikoiman kehittämistä ja seurantaa.

Ekologisia arvoja kompensoivien toimenpiteiden saaminen osaksi koko suunnittelu- ja toteutusketjua vaatii kehittämistä. Rakentamishankkeissa ei ole nykyisin mahdollisuutta toteuttaa kompensoivia toimenpiteitä rakentamisalueen ulkopuolella, koska rahoitus ei välttämättä kohdistuisi viheralueiden ja luontoalueiden ekologiin kompensatioinvestointeihin, jotka sijaitsevat varsinaisen rakennus-alueen ulkopuolella. Tarpeellinen askel olisi lakimuutos, jolla turvataan ekologiselle kompensatiolle varatun rahoituksen ohjautumista käytännön toimiin. Kaupunki voi kuitenkin itse edetä kokeiluhankkeissa jo ennen lakimuutoksia.

Kaupunkirakenteen tiivistyessä osana maankäytön suunnittelua voidaan soveltaa kompensatiomenettelyn kaltaisia toimenpiteitä rakentamisalueiden ulkopuolella. Helsingissä etsitään jokin tai joitakin kohteita joissa kaupungin omaa mallia ja käytäntöä ekologisesta kompensatiosta on perusteltua kehittää.

Käsittely

12.11.2019 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Anni Sinnemäki:

Kappale 22: Tarpeellinen askel olisi lakimuutos, jolla turvataan ekologiselle kompensatiolle varatun rahoituksen ohjautumista käytännön toimiin. Kaupunki voi kuitenkin itse edetä kokeiluhankkeissa jo ennen lakimuutoksia.

Kappale 23: Kaupunkirakenteen tiivistyessä osana maankäytön suunnittelua voidaan soveltaa kompensatiomenettelyn kaltaisia toimenpiteitä rakentamisalueiden ulkopuolella. Helsingissä etsitään jokin tai joitakin kohteita joissa kaupungin omaa mallia ja käytäntöä ekologisesta kompensatiosta on perusteltua kehittää.

Kannattaja: Atte Kaleva

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Anni Sinnemäen vastaehdotuksen.

05.11.2019 Pöydälle

29.10.2019 Pöydälle

25.11.2019

Asia/5

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Anna Böhling, maisema-arkkitehti: 310 37211

[anna.bohling\(a\)hel.fi](mailto:anna.bohling(a)hel.fi)

Raimo Pakarinen, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 31534

[raimo.pakarinen\(a\)hel.fi](mailto:raimo.pakarinen(a)hel.fi)

Tom Qvisén, projektipäällikkö, puhelin: 09 310 34201

[tom.qvisen\(a\)hel.fi](mailto:tom.qvisen(a)hel.fi)

Tuomas Hakala, yksikön päällikkö, puhelin: 310 37205

[tuomas.hakala\(a\)hel.fi](mailto:tuomas.hakala(a)hel.fi)

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

25.11.2019

Asia/6

§ 800

Keskusvaalilautakunnan puheenjohtajan palkkio vuoden 2019 europarlamenttivaaleissa

HEL 2019-011681 T 01 02 00 00

Päätös

Kaupunginhallitus vahvisti keskusvaalilautakunnan puheenjohtajalle vuoden 2019 europarlamenttivaalien yhteydessä hoidetuista tehtävistä maksettavaksi palkkioksi suuruudeltaan 4 600 euroa talousarvion luvulta 1 10 01 (Vaalien järjestäminen, keskusvaalilautakunnan käytettäväksi).

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi
Veera Reuna, keskusvaalilautakunnan sihteeri, puhelin: 310 64572
veera.reuna(a)hel.fi

Liitteet

1 Keskusvaalilautakunnan pj palkkiopyyntö europarlamenttivaalit 2019

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Keskusvaalilautakunnan puheenjohtaja pyytää (liite 1), että hänelle suoritetaan 26.5.2019 toimitettuihin europarlamenttivaaleihin liittyvien tehtävien hoitamisesta palkkio suuruudeltaan 4 600 euroa Luottamus- henkilöiden taloudelliset etuudet -päätöksen (kaupunginvaltuusto 19.6.2019) nojalla. Luottamushenkilöiden taloudelliset etuudet -päätöksen mukaan keskusvaalilautakunnan puheenjohtajalle maksetaan vaalikohtainen palkkio.

Keskusvaalilautakunnan puheenjohtajan palkkio maksetaan talousarvion luvulta 1 10 01, jonka määrärahat on osoitettu vaalien järjestämiseen.

25.11.2019

Asia/6

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi
Veera Reuna, keskusvaalilautakunnan sihteeri, puhelin: 310 64572
veera.reuna(a)hel.fi

Liitteet

1 Keskusvaalilautakunnan pj palkkiopyyntö europarlamenttivaalit 2019

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Keskusvaalilautakunta
Taloushallintopalvelu

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 801

Valtuutettu Sami Muttilaisen toivomusponsi kaikkien toimialojen henkilöstön yhtäläisten mahdollisuuksien turvaamisesta tulospalkkioiden saavuttamiseksi

HEL 2018-012662 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Anna Vuorjoen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Asta Enroos, henkilöstöpolitiikan päällikkö, puhelin: 310 36420
asta.enroos(a)hel.fi
Aino Honkapohja-Kuusisto, hr-asiantuntija, puhelin: 310 36148
aino.honkapohja-kuusisto(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus merkitsee tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 28.11.2018 hyväksymän toivomusponnen (Sami Muttilainen) johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijän perustelut

Tulospalkkiojärjestelmä on osa kaupungin henkilöstön kertaluonteisen palkitsemisen kokonaisuutta. Muita kertaluonteisen palkitsemisen muotoja ovat kertapalkkiot ja ideapalkkiot.

Tulospalkkiojärjestelmän (jatkossa myös: tupa) tavoitteena on tukea kaupunkistrategian tavoitteiden ja muiden keskeisten tulostavoitteiden saavuttamista palkitsemalla henkilöstöä tuloksellisesta toiminnasta eli tuottavuuden, vaikuttavuuden ja palvelukyvyyn kasvattamisesta. Tarkoituksena on kannustaa toiminnan kehittämiseen ja jatkuvaan paranta-

miseen. Tupa-järjestelmällä tavoitellaan myös työntekijöiden motivointia ja sitouttamista organisaatioon.

Nykyisten tulospalkkiojärjestelmän periaatteiden mukaan järjestelmän rahoitusperiaatteet ovat kaikille toimialoille samat. Järjestelmä on omarahoitteinen eikä siihen varata talousarvioissa erillistä määrärahaa. Toimialoilla tupaan voidaan käyttää enintään 4 % toteutuneen säännöllisen työajan palkkasummasta eikä sen maksaminen oikeuta ylittämään talousarviota. Palkkioiden maksamisen edellytykset vaihtelevat vuosittain johtuen taloudellisista edellytyksistä ja tavoitteiden saavuttamisen tasosta. Nettobudjetoidun toimialan/palvelukokonaisuuden tulospalkkio rahoitetaan talousarvion toimintakatetavoitteen ylityksestä.

Kaupungin liikelaitokset rahoittavat tupan maksamisen koko liikelaitoksen hyväksytyn tulosbudjetin liikeylijäämätavoitteen ylityksestä. Tupaan voidaan käyttää enintään neljä prosenttia liikelaitoksen toteutuneesta vuotuisesta säännöllisen työajan palkkasummasta.

Toimialoilla ja liikelaitoksissa käytetään myös muuta kertaluonteista palkitsemista. Kertapalkkioiden maksamiseen on varauduttu vuosien 2019 ja 2020 tulosbudjeteissa, joissa on varattu 1 % palkkasummasta tätä varten.

Tulospalkkioiden maksaminen on omarahoitteista ja perustuu joko säästöön tai liikeylijäämän tavoitteen ylitykseen. On tunnistettu, että tulospalkkioiden rahoitukseen liittyy haasteita. Toimialoilla voi vuoden aikana tulla esimerkiksi äkillisiä muutoksia toimintaympäristössä, joihin ei ole voitu varautua budjetissa. Tulospalkkiojärjestelmän toimivuutta tullaan jatkossa tästä syystä tarkastelemaan osana kaupungin palkitsemisen kokonaisuutta ja sen kehittämistä.

Kaupunginhallitus toteaa, että on tärkeää luoda monipuolinen ja kannustava palkitseminen valikko, joka kohtelee henkilöstöä yhdenvertaisesti, ottaa huomioon strategiatavoitteiden saavuttamisen sekä tiimien ja yksilöiden tavoitteiden saavuttamisen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Asta Enroos, henkilöstöpolitiikan päällikkö, puhelin: 310 36420
asta.enroos(a)hel.fi
Aino Honkapohja-Kuusisto, hr-asiantuntija, puhelin: 310 36148
aino.honkapohja-kuusisto(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

25.11.2019

Asia/7

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano
Esitysteksti

Tiedoksi

Kaupunginvaltuusto

25.11.2019

Asia/9

§ 802

Valtuutettu Laura Kolben toivomusponsi Östersundomin kulttuuriympäristön arvokohteiden ja -alueiden sekä arkeologisten kohteiden merkitsemisestä

HEL 2018-011183 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 24.10.2018 hyväksymän toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimitti selvityksen ponnen ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Anna Villeneuve, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet
Esitysteksti

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Käsitellessään Östersundomin yhteistä yleiskaavaa kaupunginvaltuusto hyväksyi valtuutettu Laura Kolben toivomusponnen, jonka mukaan kaupunki selvittää yhdessä museoviraston, Helsingin kaupunginmuuseon ja Porvoon museon kanssa mahdollisuutta merkitä maisemaan tietopisteitä, kuten infotauluja, eri inventoinneissa arvolettujen maanpäällisten ja merenalaisten kulttuuriympäristöjen arvokohteiden ja -alueiden sekä arkeologisten kohteiden esiin nostamiseksi.

Kuten kaupunkiympäristölautakunta toteaa lausunnossaan, Östersundomin yhteisen yleiskaavan alueella sijaitsee useita arvokkaita kulttuuriympäristöjä ja arkeologisia kohteita. Helsinkiin on pystytetty joitakin

25.11.2019

Asia/9

arvokohteiden infotauluja kaupunkiympäristön toimialan ja kaupunginmuseon yhteistyönä.

Kaupunginmuseolta saatujen tietojen mukaan se ja kaupunkiympäristön toimiala käyvät yhdessä Porvoon museon, Vantaan kaupunginmuseon ja museoviraston kanssa läpi kohteita, infotaulujen sisältöjä jne. Työtä varten perustettaneen työryhmä. Museovirastolta on mahdollisuus hakea avustusta hankkeen toteutukseen. Östersundomin suunnittelun ollessa yleiskaavavaiheessa taulujen suunnittelulle ja toteuttamiselle ei vielä ole selkeää toimintatapaa tai vastuutahoa.

Hallintosäännön 30 luvun 14 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava ponnien ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua ponnien hyväksymisestä.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Anna Villeneuve, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Ponnien ehdottaja

Otteen liitteet
Esitysteksti

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 21.05.2019 § 266

HEL 2018-011183 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Östersundomin kulttuuriympäristöjen arvokohteet

Östersundomin yhteisen yleiskaavan alueella sijaitsee useita arvokkaita kulttuuriympäristöjä ja arkeologisia kohteita. Muinaismuistolain suojelomia muinaisjäännöksiä ovat pronssikautiset hautaröykkiöt Uuden

Porvoontien varrella sekä Kasabergetillä. Keskiaikaisia kylänpaikkoja on useita ja Vantaan alueella on myös keskiaikaisten teiden jäännöksiä. Mustavuorella ja Myllymäen virkistysalueella Länsimäessä on ensimmäisen maailmansodan aikaisia linnoituslaitteita ja tykkiteitä sekä Porvarinlahden louhos, josta on kaivettu kalkkia Suomenlinnan rakentamisen aikaan 1700-luvun jälkipuoliskolla. Ribbingön edustalla Granöfjärdenillä on uponneena kolme hylkyä, joista kaksi on muinaisjäännöksiä.

Yleiskaava-alueella on kolme valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä: pääkaupunkiseudun 1. maailmansodan linnoitteet Vantaan Länsimäessä ja Helsingin Mustavuorella sekä kolmesta erillisestä alueesta koostuva Östersundomin kartano, kappeli ja Björkuddenin huvila. Östersundomin kartanoympäristöön kuuluvat pieni 1700-luvun kirkko ja Villa Björkudden, kirjailija Zacharias Topeliuksen vanhuudenkoti.

Maakunnallisesti merkittäviä kulttuuriympäristön ja maiseman kannalta tärkeitä alueita ovat Länsisalmen ja Östersundomin kulttuurimaisemat sekä Helsingin höyrylaivareittien kesähuvila-asutus – Sipoon saaristo. Maakunnallisesti merkittäviä kohteita ovat Husön kartano, Björntorp, Sandbacka sekä vanhat kantatilat Mutars, Kusas ja Rödje-Fants. Monet arvokohteet ovat yksityisessä maanomistuksessa.

Infotaulujen pystyttäminen

Helsinkiin on pystytetty joitakin arvokohteiden infotauluja kaupunkiympäristön toimialan ja kaupunginmuseon yhteistyönä. Esimerkkinä mainittakoon Vanhankaupungin Vanhan Helsingin (1550-1640) infotaulu ja muutaman 1. maailmansodan ajan kohteen infotaulu. Lisäksi Museovirastolla on sen hoidossa olevien kohteiden infotauluja mm. Herttoniemen rökkiöllä ja Vartiokylän linnavuorella.

Kaupungin pystyttämien taulujen ulkoasun ja sijoittelun suunnittelu on sisälletty puistojen suunnitteluun, ja taulujen kustannukset on katettu puistojen rakentamisbudjeteista. Yleensä infotaulut laaditaan asema- ja asemakaavoitetuille alueille puistojen suunnittelu- ja rakentamishankkeiden yhteydessä.

Ennen asemakaavoitusta ei opastamishankkeelle ole selkeää prosessia ja vastuutahoa, vaan hankkeen suunnittelusta, rahoituksesta, toteutuksesta ja ylläpidosta tulee sopia erikseen alueen maanomistajien ja ylläpidosta vastaavien tahojen kanssa.

Kaupunginmuseo voi valita esiteltäviä kohteita ja laatia infotaulujen tekstit yhteistyössä Porvoon museon ja Museoviraston kanssa. Porvoon museon asiantuntemus ja arkistot ovat käytettävissä tietopistei-

25.11.2019

Asia/9

den toteuttamiseksi. Museovirastolta on mahdollisuus hakea avustusta hankkeen toteutukseen.

Osa muinaisjäännöskohteista tullaan suunnittelun edetessä tutkimaan ja poistamaan alueen rakentamisen edistyessä, kun taas osa kohteista jää koskemattomaksi. Tauluja kannattaisi suunnitella ja pystyttää pidemmän ajan kuluessa rakentamisen edistyessä.

Johtopäätökset

Östersundomin suunnittelun ollessa yleiskaavavaiheessa taulujen suunnittelulle ja toteuttamiselle ei ole selkeää toimintatapaa tai vastuuta. Alueen arvokohteiden tunnetuksi tekemistä pyritään kuitenkin kaupunkiympäristön toimialalla edistämään yhteistyössä eri hallintokuntien ja viranomaisten kanssa.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Saija Miettinen-Tuoma, va. yksikön päällikkö, puhelin: 310 37374
saija.miettinentuoma(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

§ 803

Valtuutettu Otso Kivekkään toivomusponsi eri mahdollisuuksien selvittämisestä Sörnäistentunnelin alueelle tarvittavien liikenne- ratkaisujen toteuttamiseksi

HEL 2018-009194 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Kaisa Hernbergin ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Anna Villeneuve, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus merkitsee tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 29.8.2018 hyväksymän toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnien ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijän perustelut

Käsitellessään Sörnäistentunnelin asemakaavaa kaupunginvaltuusto hyväksyi valtuutettu Otso Kivekkään toivomusponnen, jonka mukaan valtuusto edellyttää, että selvitetään nykylähtökohdista muut mahdollisuudet toteuttaa alueelle tarvittavat liikenne- ratkaisut perustuen esimerkiksi pintaratkaisuun vanhan Talvitien kautta, lyhempään tunneliin tai pidempään tunneliin, joka ohittaisi myös Kustaa Vaasan tien risteyksen.

Kuten kaupunkiympäristölautakunta toteaa lausunnossaan, kauppakeskus Redin ja sen ajotunneleiden myötä lyhyen tunnelin rakentaminen ei käytännössä ole enää mahdollista. Tukkutorin ja Teurastamon alue on osittain arvokasta kulttuuriympäristöä ja Vanhan talvitien var-

teen on rakentumassa uutta maankäyttöä, joten katuja ei ole mahdollista leventää palvelemaan osana pääkatuverkkoa. Pääkadun liikenteen ohjaaminen Vanhalle talvitielle heikentäisi jalankulun ja pyöräliikenteen ympäristöä myös Työpajankadulla, Tynnyrintekijäkadulla sekä Panimokadulla ja aiheuttaisi ristiriidan Teurastamon ja Suvilahden alueen väliselle, kehitettävälle jalankulun ja pyöräilyn yhteydelle. Tunnelin jatkamista Kustaa Vaasan tielle asti on myös tutkittu. Merkittävin este tälle vaihtoehdolle on maaperä, jonka vuoksi on epävarmaa, onko tunnelia ylipäänsä mahdollista ulottaa Kustaa Vaasan tielle asti.

Hallintosäännön 30 luvun 14 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava ponnien ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua ponnien hyväksymisestä.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Anna Villeneuve, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Ponnien ehdottaja

Otteen liitteet
Esitysteksti

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 04.06.2019 § 295

HEL 2018-009194 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Nyt suunniteltu Sörnäistentunnelin linjaus on yleiskaavan ja maanalaisen yleiskaavan mukainen. Sörnäistentunnelin eteläinen ajoramppi sijaitsee Sörnäisten rantatiellä Vilhonvuorenkadun liittymän eteläpuolella ja pohjoinen ajoramppi sijoittuu Hermannin rantatielle Haukilahdenka-

dun eteläpuolelle. Tunnelin pituus on noin 1,5 km, josta kalliotunnelin osuus on noin 800 m.

Sörnäisten rantatien ja Hermannin rantatien liittymän liikennesuunnitelma hyväksyttiin kaupunkisuunnittelulautakunnassa 15.9.2005 ja kaupunginhallituksessa 25.2.2008. Suunnitelmassa esitettiin 615 metriä pitkä tunneli yhdistämään rantatiet tuolloin vielä rakentamattoman Kalasataman metroaseman läntisen osuuden alitse. Tunnelista tutkittiin myös vaihtoehtoinen ratkaisu, Agrokseen tunneli (nykyisin Sörnäisten-tunneli), jonka jatkosuunnittelua ei tällöin kuitenkaan pidetty kustannussyistä perusteltuna. Lyhemmän Kalasataman tunnelin jatkosuunnittelussa sen toteuttaminen kuitenkin todettiin huomattavasti aiemmin arvioitua hankalammaksi, mihin vaikutti Kalasataman vuonna 2017 käyttöön otetun metroaseman rakentaminen. Sen sijaan pidemmän tunnelin todettiin tarjoavan merkittävämpiä maankäytöllisiä etuja. Lisäksi pitkän tunnelin geometria ja poikkileikkaus olivat parempia liikenneturvallisuukseltaan, joten sen suunnittelua jatkettiin. Kauppakeskus Redin ja sen ajotunneleiden myötä lyhyen tunnelin rakentaminen ei käytännössä ole enää mahdollista.

Tunneliratkaisun perusteena on Kalasataman keskuksen kehittäminen ja kaikkien kulkumuotojen liikennemäärien kasvu. Ellei alueen liikennejärjestelyjä kehitetä, ongelmana metroaseman ympäristössä tulevat olemaan jalankulun ja pyöräilyn sekä autoliikenteen risteämiset ja niistä aiheutuvat turvattomuus ja epäviihtyisyys sekä pitkämatkaisen liikenteen (Lahdenväylä - Helsingin keskusta) sekoittuminen alueen paikallisiin liikennevirtoihin. Tunneli on tärkeä myös Kalasataman pohjoisosien maankäytölle etenkin asuin ympäristön laadun kannalta.

Metroaseman ympäristössä liikkuu jo nykyisin paljon erityisesti jalankulkijoita, joiden reitit risteävät läpiajoliikenteen kanssa. Tunnelin myötä poistuisi Hermannin rantatieltä Sörnäisten rantatielle johtava ramppi, joka estää Junatien alittavan jalankulku- ja pyöräyhteyden, Festariku-
jan, rakentamisen siihen palvelutasoon, johon kävely-ympäristöä tavoitellaan. Samoin kyseinen ramppi aiheuttaa sen, ettei Kalasatamaan idästä suuntaavaa autoliikennettä voida ohjata Itäväylältä suoraan Sörnäisten rantatielle, sillä kyseisen liittymän sekoittumisalue ja välityskyky eivät riittäisi. Junatien ja Sörnäisten rantatien liittymäalue on yksi autoliikenteen vilkkaimmista liittymäalueista kantakaupungissa. Näin ollen idän suunnasta Kalasatamaan saapuva autoliikenne kuormittaa Teollisuuskadun akselia sekä Lautatarhankatua, mikä taas estää osaltaan pyöräliikenteen sujuvampien ja turvallisten järjestelyjen kehittämisen.

Metroaseman kohdalla Hermannin rantatiellä on autoliikenteellä 1+1 kaistaa, ja kaistojen vähyyden vuoksi liikenteen ennakoidaan ruuhkautuvan Kalasataman alueen kasvaessa, vaikka liikenne-ennusteessa

25.11.2019

alueen autoliikennemäärät on ennustettu muodostuvan kantakaupungin kysynnän mukaan. Hermannin rantatien asemakaavan liikennesuunnitelmassa toiset ajokaistat Verkkosaarenkadusta pohjoiseen esitetään muutettavan bussi- ja tavaraliikenteen kaistoiksi bussiliikenteen sujuvuuden varmistamiseksi tulevaisuudessa ennen tunnelin toteuttamista. Tällöin lähes koko Hermannin rantatiellä olisi autoliikenteen käytössä 1+1 kaistaa.

Mikäli tunnelia ei toteuteta, Kalasataman keskuksen ruuhkautuminen heikentäisi myös bussiliikenteen sujuvuutta, sillä keskuksen lähikaduilla ei ole mahdollista toteuttaa erillisiä joukkoliikenteen kaistoja. Hermannin rantatien lisäksi liikenne hajautuisi tulevaisuudessa todennäköisesti myös Vanhalle talvitiele sekä uudelle Vilhonvuorenkadun ja Koksikadun yhteydelle. Nämä kadut ovat 1+1-kaistaisia, pääasiassa alueen sisäistä liikennettä palvelevia katuja, joille ei ole perusteita ohjata merkittävää läpiajoliikennettä. Etenkään Vilhonvuorenkatu-Koksikatu -yhteys ei poistaisi läpiajoliikennettä Kalasataman keskuksen kohdalta. Tukutorin alue on osin maakunnallisesti arvokasta kulttuuriympäristöä ja Vanhan talvitien varteen on rakentumassa uutta maankäyttöä, joten katuja ei ole mahdollista leventää palvelemaan osana pääkatuverkkoa. Pääkadun liikenteen ohjaaminen Vanhalle talvitiele heikentäisi jalankulun ja pyöräliikenteen ympäristöä myös Työpajankadulla, Tynnyrintekijänskadulla sekä Panimokadulla ja aiheuttaisi ristiriidan Teurastamon ja Suvilahden alueen väliselle, kehitettävälle jalankulun ja pyöräilyn yhteydelle.

Tunnelin vaihtoehdot ja myös Kalasataman ja lähialueen liikennejärjestelyt ilman tunnelia (0+ -vaihtoehto) tullaan selvittämään vaikutuksineen tarkemmin Sörnäistentunnelin hankesuunnittelussa. Seuraavassa on tiivistys tunnelin teknisistä reunaehdoista ja tähän mennessä tehdyistä tarkasteluista.

Kalliotunneli vaatii yläpuolelleen noin 10 metrin suojavaiohyökkeen. Tunnelin ohjeellinen sisäkorkeus on 7 metriä, mikä käsittää vapaan ajokorkeuden 4,8 m sekä laite- ja opastetilan. Nykysuunnitelman alin lattiakorko on noin -25 m. Tunnelin enimmäiskaltevuus on 5 %. Tämä johtaa siihen, että mikäli tunnelin lattiapinnan ja maanpinnan välinen korkeusero on esimerkiksi 50 m, nousuun tarvitaan 1000 m matka. Betonitunnelin liikenteellinen tilatarve on leveys suunnassa n. 15 m, sillä ajo-suunnat on eroteltava rakenteellisesti toisistaan paloturvallisuussyistä. Lisäksi betonitunnelin sivuille on varattava vähintään 3 metrin suojavaiohyöke. Betonitunneliosuuksien kohdalle ei maan päälle saa rakentaa.

Teknisten reunaehtojen vuoksi tunnelia ei ole mahdollista suunnitella eteläpäästään nykyistä lyhemmäksi. Muuten laskusta kallioon tulisi liian jyrkkä, jotta Tukutorin suojellut rakennukset voidaan säilyttää. Haasta-

vien pohjaolosuhteiden takia ja riittävän loivan geometrian saamiseksi myöskään tunnelin pohjoista suuaukkoa ei ole mahdollista tuoda etelämmäksi.

Tunnelin jatkamista Kustaa Vaasan tielle asti on tutkittu. Merkittävin este tälle vaihtoehdolle on maaperä. Hermannin rantatien pohjoisosa on kokonaisuudessaan täyttömaata ja savikerroksen alapinta on laajasti tasossa -15 m tai tätäkin alempana. Hermannin alla on kalliota, mutta Hermannin rantatielle tullessa kalliopinta laskee nopeasti. Suunnitellun pohjoisen betonitunnelin osuudella kalliopinta painuu niin alas, että tunnelin alin lattiapinta olisi syvemmällä kuin -40 m. Koko Hermannin rantatie sekä Kumpulanpuron suuntainen alue on kallion heikkousvyöhykettä. Lisäksi Haukilahdenkadun pohjoispuolella Kumpulanpuron suuntaisesti heikkousvyöhykkeessä on arvioitu olevan huomattava ruhje. Maanalainen yleiskaava ei näistä syistä sisällä Hermannin rantatien tai Kumpulanpuron suuntaiselle vyöhykkeelle kallioresurssia, joka soveltuisi maanalaisten tilojen rakentamiseen.

Maaperäolojen vuoksi on epävarmaa, onko tunnelia ylipäänsä mahdollista ulottaa Kustaa Vaasan tielle asti. Siinäkin tapauksessa tunneli jouduttaisiin rakentamaan hyvin syvälle. Katu nousee pohjoiseen päin mennessä, mikä hankaloittaa nousua tunnelista maan pinnalle. Kustaa Vaasan tien varren nykyisen maankäytön ja mm. Viikki-Malmi-raitiotielle tarvittavien pysäkkien takia tunnelin ramppien vaatima lisätila olisi osoitettavissa vasta Valtimontien eteläpuolelta, jolloin tunneli pitenisi jopa 1,6 kilometrillä eli noin kaksinkertaiseksi nykysuunnitelmasta. Näin pitkänä tunneli ei enää palvelisi Kalasataman pohjoisosaa eikä Arabianrantaa, joten tunnelin hyödyt asukkaille ja Kalasataman keskuksen katuverkolle pienenisivät. Ratkaisu ei olisi myöskään yleiskaavan mukainen, sillä yleiskaavan liikenneverkossa Sörnäistentunnelin yhteydet Lahdenväylän sekä Hakamäentien suuntiin kulkevat Kumpulantunnelin sekä Kumpulantunnelin ja Hermannin rantatien välisen yhdystunnelin kautta.

Hermannin rantatien, Kustaa Vaasan tien ja Hämeentien liittymän muodostaman liikenteen pullonkaulan ratkaiseminen on tärkeää erityisesti, mikäli Sörnäistentunneli toteutetaan. Liittymäalueen järjestelyjä on syytä parantaa niin joukkoliikenteen vaihtoyhteyksien, jalankulun, pyöräliikenteen kuin autoliikenteen sujuvuuden näkökulmista ja ratkaisuja tutkitaan tarkemmin Viikki-Malmi –raitiotien yleissuunnitelman yhteydessä 2019-20, sillä uusi raitiotie pysäkkeineen vaatii joka tapauksessa muutoksia alueelle.

28.05.2019 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

25.11.2019

Asia/10

Mikko Aho

Lisätiedot

Riikka Österlund, liikenneinsinööri: 310 37312
riikka.osterlund(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

25.11.2019

Asia/11

§ 804

Valtuutettu Laura Finne-Elosen toivomusponsi voimavarojen osoittamisesta rakennus- ja korjaustöiden valvontaan

HEL 2018-012644 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 28.11.2018 hyväksymän toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimitti selvityksen ponnen ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Esiteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Käsitellessään Helsingin kaupungin talousarviota vuodeksi 2019 ja taloussuunnitelmaa vuosille 2019–2021 kaupunginvaltuusto hyväksyi valtuutettu Laura Finne-Elosen toivomusponnen, jonka mukaan selvittää onko mahdollista osoittaa voimavaroja rakennus- ja korjaustöiden valvontaan sekä jo suunnitteluvaiheessa suoritettavaan valvontaan.

Kaupunginhallituksen 24.6.2019 § 485 hyväksymän Kiinteistöpoliittisen ohjelman 2019 mukaisesti kaupungin tulee parantaa rakentamisen laatua ja varmistaa tilojen hyvä sisäilma. Käytössä olevia toimenpiteitä ovat: työohjeiden ja mallirakenteiden päivittäminen, suunnittelun ohjauksen ja rakennustyön rakennuttajavalvontaan panostaminen, palau-

25.11.2019

tejärjestelmän kehittäminen sekä tilojen toimivuuden varmistusmenetelmä, jossa todennetaan, että rakennus ja sen tilat ovat asetettujen tavoitteiden mukaiset.

Rakentamisen laatu on kokonaisuus, joka syntyy osaavasta rakennuttamisesta, virheettömistä ja tarkoituksenmukaisista suunnitelmista sekä ammattitaitoisesta rakentamisesta. Suunnittelun ohjaus ja rakennustöiden valvonta ovat merkittävä osa rakennuttamista. Suunnittelun ohjauksessa rakennuttaja huolehtii siitä, että rakennuksen omistajan ja käyttäjien tarpeet tulevat huomioiduksi ja että suunnitelmat ovat virheettömiä ja toteutuskelpoisia.

Maankäyttö- ja rakennuslaissa sekä rakennusalan yleisissä sopimusehdoissa korostetaan urakoitsijan velvollisuutta huolehtia oman työn valvonnasta ja työsuorituksen sopimuksenmukaisuudesta. Rakennustyön laatupoikkeamien vuoksi rakennuttajat ovat kokeneet välttämättömäksi myös itse valvoa rakennustyön suorittamista.

Panostus korjausrakentamiseen edellyttää lisää pätevää henkilökuntaa. Talonrakentamisen vahva suhdannetilanne on aiheuttanut pulan ammattitaitoisesta työvoimasta ja tämä on johtanut siihen, että henkilökuntaa on aikaisempaa vähemmän lisätarpeesta huolimatta. Kaupunki on korvannut omaa työvoimapulaansa käyttämällä hankkeissaan rakennuttajakonsultteja. Konsulttien käytön lisääminen ei käytännössä ole enää mahdollista. Kaupungin oman rakennuttamisorganisaation useatkaan rekrytointiyrietykset eivät ole johtaneet edes poistuneen henkilökunnan korvaamiseen. Osaksi tämän vuoksi rakennukset ja yleiset alueet -palvelussa on käynnistetty organisaatiouudistus, jossa rakennussuunnitteluyksikön tehtävät järjestellään uudelleen. Uudet tehtävät liittyvät erilaisiin asiantuntijatehtäviin tilaajatoiminnassa ja rakennuttamisessa. Lisäksi vireillä olevan palkkakehityssuunnittelun tavoitteena on parantaa osaavan henkilöstön saatavuutta ja kaupungin kilpailukykyä työnantajana.

Hallintosäännön 30 luvun 14 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava pöytäkirjan ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua pöytäkirjan hyväksymisestä.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginvaltuusto

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 27.08.2019 § 423

HEL 2018-012644 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Helsingin kaupunkistrategian 2017-2021 mukaisesti ”kaupunki laatii Kiinteistöstrategian, jossa linjataan kaupungin kiinteistöjen suunnittelu, rakennuttamista, rakentamista, ylläpitoa ja omistamista.” Tavoitteena on mm. kiinteistökannan laadun parantaminen.

Kaupunginhallituksen 24.6.2019 hyväksymän Kiinteistöpoliittisen ohjelman 2019 mukaisesti kaupungin tulee parantaa rakentamisen laatua ja varmistaa tilojen hyvä sisäilma. Toimenpiteinä ovat mm. työohjeiden ja mallirakenteiden päivittäminen, suunnittelun ohjaukseen ja rakennustyön rakennuttajavalvontaan panostaminen, palautejärjestelmän kehittäminen sekä tilojen toimivuuden varmistusmenetelmä, jossa todennetaan, että rakennus ja sen tilat ovat asetettujen tavoitteiden mukaiset.

Rakentamisen laatu on kokonaisuus, joka syntyy osaavasta rakennuttamisesta, virheettömistä ja tarkoituksenmukaisista suunnitelmista sekä ammattitaitoisesta rakentamisesta.

Suunnittelun ohjaus ja rakennustöiden valvonta ovat merkittävä osa rakennuttamista.

Suunnittelun ohjauksessa rakennuttaja huolehtii siitä, että rakennuksen omistajan ja käyttäjien tarpeet tulevat huomioituksi ja että suunnitelmat ovat virheettömiä ja toteutuskelpoisia.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

25.11.2019

Maankäyttö- ja rakennuslaissa sekä rakennusalan yleisissä sopimusehdoissa korostetaan urakoitsijan velvollisuutta huolehtia oman työn valvonnasta ja työsuorituksen sopimuksenmukaisuudesta. Rakennustyön laatupoikkeamista johtuen rakennuttajat ovat kokeneet välttämättömäksi myös itse valvoa rakennustyön suorittamista.

Helsingin kaupungin lisäpanostus korjausrakentamiseen on aiheuttanut myös rakennuttamisorganisaatiolle tarpeen saada lisää pätevää henkilökuntaa. Talonrakentamisen vahvasta suhdannetilanteesta johtuen julkisen rakennuttajan on erittäin vaikeaa kilpailla ammattitaitoisesta työvoimasta ja tämä on johtanut siihen, että henkilökuntaa on aikaisempaa vähemmän lisätarpeestakin huolimatta. Kaupunki on korvannut omaa työvoimapulaansa käyttämällä hankkeissaan rakennuttajakonsultteja. Konsulttien käytön lisääminen ei käytännössä ole enää mahdollista. Kaupungin oman rakennuttamisorganisaation useatkaan rekrytointiyritykset eivät ole johtaneet edes poistuneen henkilökunnan korvaamiseen. Osaksi tämän vuoksi rakennukset ja yleiset alueet –palvelussa on käynnistetty organisaatiouudistus, jossa rakennussuunnitteluyksikön tehtävät järjestellään uudelleen. Uudet tehtävät liittyvät nimenomaan erilaisiin asiantuntijatehtäviin tilaajatoiminnassa ja rakennuttamisessa. Lisäksi toimiala on mukana kanslian aloittamassa palkka-kehityssuunnittelun valmistelussa, jossa tavoitteena on parantaa osaan henkilöstön saatavuutta ja kaupungin kilpailukykyä työnantajana.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Jukka Forsman, kehityspäällikkö: 310 38484
jukka.forsman(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 805

Valtuutettu Atte Kalevan toivomusponsi katutöiden nopeuttamisesta taloudellisilla kannustimilla

HEL 2018-012650 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 28.11.2018 hyväksymän toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimitti selvityksen ponnien ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysehdotus

Esitys on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Käsitellessään Helsingin kaupungin talousarviota vuodeksi 2019 ja taloussuunnitelmaa vuosille 2019–2021 kaupunginvaltuusto hyväksyi valtuutettu Atte Kalevan toivomusponnen, jonka mukaan kaupunki selvittää mahdollisuudet nopeuttaa liikenteen ruuhkautumista aiheuttavia katotöitä luomalla urakoitsijoille taloudellisia kannustimia työmaan tavoiteaikataulua nopeammasta valmistumisesta.

Helsingin kaupunkistrategian mukaan toimivan kaupungin tulee näkyä konkreettisina tekoina. Tämä tarkoittaa sitä, että katutyöt hoidetaan tavalla, joka häiritsee kaupunkilaisten arkea mahdollisimman vähän. Kaupunkistrategian tavoitteiden pohjalta on kaupunkiympäristön toimia-

lalla käynnistetty kehittämishanke katutöiden haittojen vähentäminen 2019. Kehityshankkeen keskeisenä tavoitteena on katutöistä aiheutuvien haittojen minimointi ja katutöiden toteutusaikojen lyhentäminen. Tavoitteena on myös viestinnän ja vuorovaikutuksen parantaminen, viranomaisohjauksen vahvistaminen ja haasteisiin paremmin vastaava lainsäädäntö sekä toimintakulttuurin muutos ja sujuvat ja selkeät sisäiset prosessit.

Liikenteen ruuhkautumista aiheuttavien katutöiden nopeuttaminen luomalla urakoitsijoille taloudellisia kannustimia työmaan tavoiteaikataulua nopeammasta valmistumisesta on yksi keino edistää tavoitetta katutöiden toteutusaikojen lyhentämisestä. Katutyömaiden kokonaiskestoa voidaan lyhentää työmaiden paremmalla ennakkosuunnittelulla ja valmistelulla, työmaiden päivittäisten työskentelyaikojen pidentämisellä sekä työn eri vaiheiden paremmalla yhteensovituksella ja ennakkoinnilla. Lisä- ja muutostöiden vaikutukset tulee ottaa huomioon.

Taloudellisia kannustimia työmaan keston lyhentämiseksi on käytetty muun muassa vuonna 2011 toteutetussa Hämeentien sillan peruskorjaushankkeessa Vallilan siirtolapuutarhan kohdalla. Urakoitsijalle maksettiin palkkio tiettyyn päivämäärään mennessä käyttöön vapautettujen kaistojen lukumäärän perusteella. Myös Lauttasaarensillan peruskorjaushankkeessa on käytössä kannustinpalkkio.

Käynnissä olevassa Hämeentien peruskorjaushankkeessa urakan läpimenoaika on ollut laadullisena arviointiperusteena urakoitsijan valinnassa. Tilaaja asetti tarjouspyynnössä urakan kestolle maksimiajan ja tarjousten vertailussa urakoitsijan tarjoamasta lyhyemmästä toteutusaikasta sai laatupisteitä. Urakoitsijan tarjoama toteutusaika on edelleen asetettu urakkasopimuksessa urakan valmistumisajankohdaksi. Mikäli urakka valmistuu myöhemmin kuin urakkasopimuksen mukainen valmistumisajankohta, peritään urakoitsijalta viivästyssakkoa normaalien rakennusurakan sopimusehtojen mukaisesti. Hämeentien urakassa urakoitsijalle on lisäksi myönnetty lupa työskennellä seitsemänä päivänä viikossa kello 7–22 välillä. Normaalina pidemmällä päivittäisellä työajalla pyritään lyhentämään urakan kokonaiskestoa.

Erilaisia menetelmiä katutöiden toteutusaikojen lyhentämiseksi liikenteellisesti merkittävissä hankkeissa on jo käytössä. Menetelmiä kehitetään edelleen käynnissä olevassa kehittämishankkeessa sekä uusia katutyöurakoita valmisteltaessa. Kannustinmenetelmien käyttöä katutyöhankkeiden liikenteelle aiheuttaman haitan vähentämiseksi kehitetään.

Asiasta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan ja rakentamispalveluliikelaitos Staran lausunnot. Esitys on näiden lausuntojen mukainen.

25.11.2019

Hallintosäännön 30 luvun 14 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava ponnien ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua ponnien hyväksymisestä.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ponnien ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginvaltuusto

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 07.05.2019 § 230

HEL 2018-012650 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Helsingin kaupunkistrategiassa ”Maailman toimivin kaupunki” vuosille 2017–2021 todetaan seuraavaa: ”Helsingin tavoitteena on olla maailman toimivin kaupunki. Toimivan kaupungin tulee näkyä konkreettisina tekoina. Tämä tarkoittaa sitä, että katutyöt hoidetaan tavalla, joka häiritsee kaupunkilaisten arkea mahdollisimman vähän.” Kaupunkistrategian tavoitteiden pohjalta on kaupunkiympäristön toimialalla käynnistetty kehittämishanke ”katutöiden haittojen vähentäminen 2019”. Kehityshankkeen keskeisiä tavoitteita ovat katutöistä aiheutuvien haittojen minimointi ja katutöiden toteutusaikojen lyhentäminen. Muita tavoitteita ovat viestinnän ja vuorovaikutuksen parantaminen, viranomaisohjauk-

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

sen vahvistaminen ja haasteisiin paremmin vastaava lainsäädäntö sekä toimintakulttuurin muutos ja sujuvat ja selkeät sisäiset prosessit.

Liikenteen ruuhkautumista aiheuttavien katutöiden nopeuttaminen luomalla urakoitsijoille taloudellisia kannustimia työmaan tavoiteaikataulua nopeammasta valmistumisesta on yksi keino edistää tavoitetta katutöiden toteutusaikojen lyhentämisestä. Muita katutyömaiden kokonaiskestoa lyhentäviä toimenpiteitä voivat olla muun muassa työmaiden parempi ennakkosuunnittelu ja valmistelu, työmaiden päivittäisten työskentelyaikojen pidentäminen sekä työn eri vaiheiden parempi yhteensovitus ja ennakointi.

Taloudellisia kannustimia työmaan keston lyhentämiseksi on käytetty muun muassa vuonna 2011 toteutetussa Hämeentien sillan peruskorjaushankkeessa Vallilan siirtolapuutarhan kohdalla. Urakoitsijalle maksettiin palkkiota tiettyyn päivämäärään mennessä käyttöön vapautettujen kaistojen lukumäärän perusteella. Myös kesällä 2019 käynnistettävässä Lauttasaarensillan peruskorjaushankkeessa on tarkoitus maksaa urakoitsijalle kannustinpalkkio, mikäli liikenteellisiä haittoja aiheuttavat työvaiheet saadaan toteutettua ennen urakan välitavoitteen mukaista ajankohtaa.

Käynnissä olevassa Hämeentien peruskorjaushankkeessa urakan läpimenoaika on ollut laadullisena arviointiperusteena urakoitsijan valinnassa. Tilaaja asetti tarjouspyynnössä urakan kestolle maksimiajan ja tarjousten vertailussa urakoitsijan tarjoamasta lyhyemmästä toteutusaikasta sai laatupisteitä tarjousvertailuun. Urakoitsijan tarjoama toteutusaika on edelleen asetettu urakkasopimuksessa urakan valmistumisaikakohdaksi. Mikäli urakka valmistuu myöhemmin kuin urakkasopimuksen mukainen valmistumisaikakohta, peritään urakoitsijalta viivästys-sakkoa normaalien rakennusurakan sopimusehtojen mukaisesti. Hämeentien urakassa urakoitsijalle on lisäksi myönnetty lupa työskennellä seitsemänä päivänä viikossa kello 7–22. Näillä normaalia pidemmällä päivittäisillä työajoilla pyritään myös lyhentämään urakan kokonaiskestoa.

Erilaisia menetelmiä katutöiden toteutusaikojen lyhentämiseksi liikenteellisesti merkittävässä hankkeissa on siis jo käytössä. Menetelmiä tullaan kehittämään edelleen käynnissä olevassa ”katutöiden haittojen vähentäminen 2019” kehittämishankkeessa sekä uusia katutyöurakoita valmisteltaessa. Erilaisten, erityisesti taloudellisten, kannustinmenetelmien käyttöä katutyöhankkeiden liikenteelle aiheuttaman haitan vähentämiseksi tullaan kaupunkiympäristön toimialalla jatkossa merkittävästi kehittämään.

Käsittely

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

25.11.2019

Asia/12

07.05.2019 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Atte Kaleva: Korvataan viimeisen kappaleen (6) viimeinen virke ("Eri-
laisten kannustinmenetelmien käyttöä katutyöhankkeissa tullaan kau-
punkiympäristön toimialalla jatkossa lisäämään.") virkkeellä: "Eri-
laisten, erityisesti taloudellisten, kannustinmenetelmien käyttöä katutyöhank-
keiden liikenteelle aiheuttaman haitan vähentämiseksi tullaan kaupun-
kiympäristön toimialalla jatkossa merkittävästi kehittämään."

Kannattaja: Anni Sinnemäki

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Atte Kale-
van vastaehdotuksen.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Jarkko Karttunen, yksikön päällikkö: 310 38360
jarkko.karttunen(a)hel.fi

25.11.2019

Asia/13

§ 806

Helsingin edustajien nimeäminen kuuden suurimman kaupungin johtavien luottamushenkilöiden tapaamiseen Espoossa 9.-10.1.2020

HEL 2019-010601 T 00 01 06

Päätös

Kaupunginhallitus nimesi Espoossa 9.-10.1.2020 pidettävään kuuden suurimman kaupungin luottamushenkilöjohdon tapaamiseen seuraavat edustajat:

- Anni Sinnemäki
- Sanna Vesikansa
- Fatim Diarra
- Pia Pakarinen
- Harry Bogomoloff
- Marcus Rantala
- Elisa Gebhard
- Ulla-Marja Urho
- Veronika Honkasalo
- Eveliina Heinäluoma
- Mika Raatikainen

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti Daniel Sazonovin ehdotuksesta nimetä edustajaksi Ulla-Marja Urhon.

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti Anna Vuorjoen ehdotuksesta nimetä edustajaksi Veronika Honkasalon.

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti Elisa Gebhardin ehdotuksesta nimetä edustajaksi Eveliina Heinäluoman.

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti Mika Raatikaisen ehdotuksesta nimetä edustajaksi Mika Raatikaisen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Inga Nyholm, yhteysjohtaja, puhelin: 310 23337
inga.nyholm(a)hel.fi

Liitteet

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

- 1 Nimeämispyyntö 9.10.2019
- 2 Alustava ohjelma Espoo 9. - 10.2020

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote	Otteen liitteet
Päätöksessä nimetyt	Esitysteksti Liite 1 Liite 2
Espoon kaupunki	Esitysteksti

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus nimeää Espoossa 9.-10.1.2020 pidettävään kuuden suurimman kaupungin luottamushenkilöjohdon tapaamiseen seuraavat edustajat:

- Anni Sinnemäki
- Sanna Vesikansa
- Fatim Diarra
- Pia Pakarinen
- Harry Bogomoloff
- Marcus Rantala
- Elisa Gebhard
-
-

Esittelijän perustelut

Kuuden suurimman kaupungin luottamushenkilöjohdon tapaaminen järjestetään Espoossa 9.-10.1.2020. Tapaamisen tarkoituksena on keskustella kuutoskaupunkien ajankohtaisista asioista ja kaupunkien välisestä yhteistyöstä. Tilaisuus kestää lounaasta lounaaseen. Alustavan ohjelman mukaan Espoon tapaamisen teemoina ovat mm. pormestari-malli ja organisaatiouudistukset, kestävä kehitys, kuntatalous sekä so-te-uudistus.

Kaupunginhallitusten toivotaan nimeävän tapaamiseen ensisijaisesti kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen puheenjohtajistot, halutessaan myös muita edustajia, yhteensä noin kuusi edustajaa jokaisesta kaupungista. Myös virkahenkilön osallistumista toivotaan kokouksen asioiden valmistelun vuoksi.

25.11.2019

Tapaamiseen osallistuville luottamushenkilöille maksetaan mahdolliset korvaukset luottamushenkilöiden taloudellisista etuuksista tehdyn päätöksen mukaisesti.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Inga Nyholm, yhteysjohtaja, puhelin: 310 23337
inga.nyholm(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Nimeämispyyntö 9.10.2019
- 2 Alustava ohjelma Espoo 9. - 10.2020

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote

Päätöksessä nimetyt

Espoon kaupunki

Otteen liitteet

Esitysteksti

Liite 1

Liite 2

Esitysteksti

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 18.11.2019 § 786

HEL 2019-010601 T 00 01 06

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

18.11.2019 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti Kaisa Hernbergin ehdotuksesta nimetä edustajiksi Anni Sinnemäen, Sanna Vesikansan ja Fatim Diarran.

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti Daniel Sazonovin ehdotuksesta nimetä edustajiksi Pia Pakarisen ja Harry Bogomoloffin.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

25.11.2019

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti Marcus Rantalan ehdotuksesta nimetä edustajaksi Marcus Rantalan.

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti Tomi Sevanderin ehdotuksesta nimetä edustajaksi Elisa Gebhardin.

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Anna Vuorjoen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Inga Nyholm, yhteysjohtaja, puhelin: 310 23337
inga.nyholm(a)hel.fi

§ 807

Vähäpäästöisten ajoneuvojen kriteerien tarkistaminen

HEL 2019-000175 T 11 00 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti tarkistaa kaupunginhallituksen päätöksessä 14.11.2016 § 1025 määriteltyjä vähäpäästöisille ajoneuvoille asetettuja kriteereitä siten, että kaupunginvaltuuston 16.2.2011 § 31 hyväksymä 50 % alennus voimassaolevista pysäköintimaksuista sekä asukas- ja yrityspysäköintitunnuksen lunastamismaksusta voidaan 18.11.2019 alkaen antaa ajoneuvolain (1090/2002) mukaisille jäljempänä luetelluille ajoneuvoille. Lisäksi kaupungin ajoneuvojen hankinnassa on tarkistettavat kriteerit otettava huomioon soveltuvin osin.

1. Vähäpäästöisten bensiinikäyttöisten henkilöautojen (ml. hybridit) CO₂-päästöt ovat enintään 95 g/km NEDC-päästömittausmenetelmällä ja enintään 126 g/km WLTP-päästömittausmenetelmällä mitattuna
2. Vähäpäästöisten dieselikäyttöisten henkilöautojen CO₂-päästöt ovat enintään 50 g/km NEDC-päästömittausmenetelmällä ja enintään 70 g/km WLTP-päästömittausmenetelmällä mitattuna.
3. Vähäpäästöisten bifuel- eli kaasuautojen CO₂-päästöt ovat enintään 150 g/km NEDC-päästömittausmenetelmällä ja enintään 180 g/km WLTP-päästömittausmenetelmällä mitattuna
4. Kaikkien edellä mainittujen ajoneuvojen osalta CO₂-päästökriteerin täyttymiseksi riittää, että päästöarvo täyttää edellä asetetut ehdot vähintään toisen päästömittausmenetelmän osalta
5. Kaikkien edellä mainittujen ajoneuvojen Euro-päästöluokka on vähintään Euro 6
6. Kaikki täyssähköautot ja täyssähkökäyttöiset L-luokan ajoneuvot (moottoripyörät, mopot, kolmi- ja nelipyörät sekä kevyet nelipyörät eli mopoautot) ovat vähäpäästöisiä
7. Kaupungin kuljetuskäyttöön hankittavien bensiinikäyttöisten (ml. hybridit) monikäyttö- ja farmarihenkilöautojen CO₂-päästöt ovat enintään 125 g/km NEDC-päästömittausmenetelmällä ja enintään 156 g/km WLTP-päästömittausmenetelmällä mitattuna

Tarkistuksen myötä pysäköintietuuden piiristä poistuville pysäköintietuus on voimassa vuoden 2020 loppuun asti.

Pysäköintietuutta ei myönnetä takautuvasti.

25.11.2019

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Jorma Lamminmäki, hankintajohtaja, puhelin: 310 31500
jorma.lamminmaki(a)hel.fi

Liitteet

1 Ilmansuojelu- ja meluntorjuntatyöryhmän ehdotus kaupunginhallitukselle 10.10.2019

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Tiivistelmä

Esittelijän perustelut

Aikaisemmat päätökset

Kaupunginhallitus päätti vähäpäästöisten ajoneuvojen edistämisestä ja ympäristövyöhykkeen perustamisesta Helsinkiin 31.5.2010 § 697 Ilmansuojelutyöryhmän ehdotuksen mukaisesti. Vähäpäästöisten henkilöautojen pysäköintietuus otettiin käyttöön huhtikuussa 2011. Täyssähkökäyttöiset mopoautot otettiin kriteerien piiriin kaupunginhallituksen päätöksellä 9.5.2011 § 476. Kriteerejä päätettiin tarkistaa kahden vuoden välein. Ensimmäinen tarkistus käsiteltiin Ilmansuojelutyöryhmässä 24.4.2013 ja hyväksyttiin kaupunginhallituksen päätöksellä 9.6.2014 § 673. Toinen tarkistus käsiteltiin Ilmansuojeluryhmässä 6.10.2016 ja hyväksyttiin kaupunginhallituksen päätöksellä 14.11.2016 § 1025. Ilmansuojelutyöryhmä on 27.8.2019 tehnyt kolmannen tarkistusesityksen, joka on pohjana nyt esitettäviin tarkistuksiin.

Muutokset aikaisempiin kriteereihin

Kriteerien tarkistusesityksessä merkittävin muutos nykyisiin kriteereihin on ajoneuvon aiheuttamia terveydelle haitallisia päästöjä koskevan Euro-päästöluokan vähimmäisvaatimustason nostaminen Euro 5:stä Euro 6:een.

CO₂-kriteerit esitetään vanhan NEDC-mittausmenetelmän mukaisten päästöarvojen lisäksi myös uuden WLTP-mittausmenetelmän mukaisina arvoina. Vähäpäästöisyyskriteerien täyttämiseksi CO₂-päästöjen osalta riittää, että ajoneuvo täyttää vähintään toisen esitetyistä CO₂-päästökriteereistä.

Bensiinikäyttöisten henkilöautojen (ml. hybridit) CO₂-kriteeri lasketaan arvosta 100 g/km arvoon 95 g/km NEDC-päästömittausmenetelmällä mitattuna. Kaupungin kuljetuskäyttöön hankittavien bensiinikäyttöisten (ml. hybridit) monikäyttö- ja farmariautojen CO₂-päästörajaa lasketaan vastaavasti arvosta 130 g/km arvoon 125 g/km NEDC-päästömittausmenetelmällä mitattuna.

Korkeaseosetanoli- eli flexfuel-autot poistetaan kriteerien piiristä joh-tuen tekniikan poistumisesta markkinoilta.

Kriteerimuutosten myötä etuuden piiristä pois jääville pysäköintietuus on voimassa vuoden 2020 loppuun asti.

Pysäköintietuuden yhteyteen lisätään tarkennus siitä, että pysäköintie-tuutta ei makseta takautuvasti.

Ilmansuojelutyöryhmä päätti kokouksessaan 27.8.2019, että käynniste-tään erilliset selvitystyöt vähäpäästöisen autoilun kannustimien kehit-tämisestä sekä kaupungin omien vähäpäästöisten ajoneuvohankintojen kehittämisestä. Työryhmä totesi, että kannustimien ja hankintojen kri-teerien kehittäminen erikseen on tarpeen, jotta vähäpäästöisyyttä voi-taisiin edistää jatkossa entistä tehokkaammin. Hankintojen osalta tar-vetta erillisselvitykselle korostaa myös EU:ssa 13.6.2019 hyväksytty muutosdirektiivi (EU) 2019/1161, jonka tarkoituksena on edistää puh-taiden ja energiatehokkaiden ajoneuvojen osuutta julkisen sektorin hankkimissa ajoneuvoissa ja kuljetuspalveluissa. Puhtailla henkilö- ja pakettiautoilla tarkoitetaan direktiivissä sellaisia ajoneuvoja, joiden hiili-dioksidipäästöt ovat vuoden 2025 loppuun mennessä enintään 50 g/km, ja vuoden 2025 jälkeen 0 g/km. Direktiivin myötä puhtaiden ajo-neuvojen osuuden kaikista uusista henkilö- ja pakettiautojen ajoneuvo- ja palveluhankinnoista tulee olla vähintään 38,5 prosenttia. EU:n jä-senmailla on 24 kuukautta aikaa saattaa direktiivin asettamat vaati-mukset voimaan. Liikenne- ja viestintäministeriö käynnistää direktiivin täytäntöönpanon. Helsingin kaupungin on syytä osaltaan valmistautua hankintalainsäädännön muuttuviin vaatimuksiin.

Perustelut

Henkilöautojen aiheuttamia terveydelle haitallisia päästöjä rajoittava Euro 6 –päästöluokka on ollut voimassa EU:n alueella uusille tyyppihy-väksynnöille 1.9.2014 ja kaikille uusille autoille 1.9.2015 alkaen. Die-

selkäyttöisten henkilöautojen osalta Euro 6 –päästöluokka leikkaa typenoksidipäästöjä (NOx) lähes 56 % Euro 5 –päästöluokkaan verrattuna. Bensiinikäyttöisten henkilöautojen osalta päästöstandardiin sisältyy uutena kriteerinä raja-arvo hiukkaslukumääräpäästölle. Terveydelle haitallisia päästöjä rajoittavan Euro-luokkakriteerin nostaminen Euro 6:een vähäpäästöisyyskriteereissä on perusteltua, koska typpidioksidin (NO₂) pitoisuuden vuosiraja-arvon arvioidaan yhä ylittyvän Helsingissä vilkasliikenteisissä katukuiluissa. Euro 6 –standardin mukaisten autojen osuus liikenteessä kasvaa jatkuvasti, ja elokuun lopulla 2019 pysäköintietuuden piirissä olevista polttomoottoriautoista 67 % oli jo Euro 6 –standardin mukaisia. Yhteensä pysäköintietuuden piirissä elokuun lopulla 2019 oli 6412 ajoneuvoa, joista 1686 poistuu etuuden piiristä Euro-luokkakriteeriä koskevan tarkistuksen myötä.

WLTP on EU:n alueella uusi autojen päästömittausmenetelmä, joka on kehitetty vastaamaan entistä paremmin todellisen ajon aikaista kuormitusta ja päästöjä. WLTP tuli voimaan uusille tyyppihyväksynnöille 1.9.2017 ja kaikille uusille autoille 1.9.2018. Koska WLTP-mittauksia tehdään vain uusille autoille, on CO₂-kriteerit syytä esittää vielä myös vanhan NEDC-mittauksen mukaisena. WLTP-raja-arvot on määritetty NEDC-raja-arvoista hallituksen esityksen eduskunnalle laiksi autoverolain liitteen muuttamisesta (276/2018) mukaisesti. Todellisten WLTP-mitattujen autojen lukumäärän ollessa vielä rajallinen, liittyy WLTP- ja NEDC-mittausmenetelmien todelliseen suhteeseen eri henkilöautotyypeissä toistaiseksi joitakin epävarmuuksia, mistä syystä vähäpäästöisyyskriteerien täyttämiseksi CO₂-päästöjen osalta riittää, että ajoneuvo täyttää kriteerin vähintään yhdellä päästötavalla mitattuna.

Bensiinikäyttöisten henkilöautojen CO₂-päästörajan tarkistaminen arvoon 95 g/km NEDC-päästömittausmenetelmällä mitattuna on perusteltua ajoneuvotekniikan, autojen päästökehityksen ja Helsingin ilmastotavoitteiden myötä. Vähäpäästöisyyskriteeriä bensinikäyttöisten henkilöautojen CO₂-päästöjen osalta ei ole tiukennettu kriteerien käyttöönoton jälkeen vuodesta 2011. Samaan aikaan Helsingissä vuosittain ensirekisteröityjen henkilöautojen keskimääräinen CO₂-päästö on laskenut noin 20 % arvosta 144,65 g/km [NEDC] arvoon 114,60 g/km [NEDC] vuoden 2018 loppuun mennessä. Bensiiniautojen osuus ensirekisteröinneistä Helsingissä vuonna 2018 oli noin 63,5 % (10 999 kpl 17 316 ensirekisteröinnistä). Bensiinikäyttöisten henkilöautojen CO₂-päästörajan tarkistamisen myötä pysäköintietuuden piiristä poistuisi 836 autoa (elokuun lopun tilanne 2019).

Korkeaseosetanoli- eli flexfuel-autojen markkinat ovat hiipuneet pääasiassa johtuen polttomoottorien siirtymisestä lähes yksinomaan suoraruiskutustekniikkaan, eikä uusia flexfuel-automalleja enää ole näköpiirissä. Vuonna 2017 Helsingissä ensirekisteröitiin enää yksi flexfuel-au-

25.11.2019

to ja vuonna 2018 ei yhtäkään. Poistuvan tekniikan tukeminen vähäpäästöisyyskriteereillä ja pysäköintietuudella ei ole perusteltua. Pysäköintietuuden piirissä oli elokuun lopulla 2019 yhteensä 64 flexfuel-autoa, joista 61 ei myöskään täytä Euro 6 –päästökriteeriä. Jäljelle jäävät kolme flexfuel-autoa eivät täytä bensiinihybridien nykyrajaa 100 g/km tai esitettyä uutta rajaa 95 g/km.

Edellä kuvatut erilliset tarkistamistoimenpiteet koskevat osittain päällekkäistä joukkoa pysäköintietuuden piirissä olevia autoja. Mikäli kaikki edellä mainitut tarkistamistoimenpiteet toteutuvat, pysäköintietuuden piiristä poistuu yhteensä 2127 autoa (elokuun lopun tilanne 2019).

Kriteerien tarkistamisen myötä pysäköintietuuden piiristä poistuvien autojen poistuma-ajalla vuoden 2020 loppuun kompensoidaan autoalan ja ajoneuvotekniikan kehityksestä johtuvaa vähäpäästöisyyskriteeristön kehittymisen haasteellista ennakoitavuutta ja parannetaan asiakaskokemusta.

Tarkennuksella siitä, että pysäköintietuutta ei makseta takautuvasti, selkeytetään pysäköintietuuskäytäntöä.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Jorma Lamminmäki, hankintajohtaja, puhelin: 310 31500
jorma.lamminmaki(a)hel.fi

Liitteet

1 Ilmansuojelu- ja meluntorjuntatyöryhmän ehdotus kaupunginhallitukselle 10.10.2019

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Kaupunginkanslia
Kaupunkiympäristön toimiala
Rakentamispalveluliikelaitos

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 18.11.2019 § 787

HEL 2019-000175 T 11 00 00

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

25.11.2019

Asia/14

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

18.11.2019 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Daniel Sazonovin ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Jorma Lamminmäki, hankintajohtaja, puhelin: 310 31500
jorma.lamminmaki(a)hel.fi

25.11.2019

Asia/15

§ 808

Lausunto Helsingin kaupungin 450-vuotis-taiteilijatalosäätiö sr:n sääntömuutoksesta

HEL 2019-011344 T 00 01 05

Päätös

Kaupunginhallitus päätti todeta lausuntonaan, että Helsingin kaupunki puoltaa Helsingin kaupungin 450-vuotis-taiteilijatalosäätiö sr:n sääntöjen muuttamista liitteenä olevan luonnoksen mukaisesti.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Miia Aho, konsernilakimies, puhelin: 310 36445
miia.aho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sääntöluonnos
- 2 Helsingin kaupungin 450-vuotis-taiteilijatalosäätiö, hallituksen pöytäkirjanote 24.10.2019

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Säätiö

Otteen liitteet

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Helsingin kaupungin 450-vuotis-taiteilijatalosäätiö sr

Helsingin kaupungin 450-vuotis-taiteilijatalosäätiön tarkoituksena on edistää eri alojen helsinkiläisten taiteilijoiden elinolosuhteita osoittamalla heille pysyvästi kohtuuvuokraisia, vapaarahoitteisia asuntoja sekä omistaa ja hallita rakennettavaa taiteilijataloa ja siihen kuuluvia rakennuksia.

25.11.2019

Tämän tarkoituksensa saavuttamiseksi säätiö vuokraa kaupungilta Vuosaarissa olevat korttelit nro 54298 ja tontin nro 1 ja korttelin nro 54297 tontin nro 1 pitkäaikaisella vuokrasopimuksella, josta ajasta aluksi 36 vuotta vastikkeettomasti.

Säätiö on kaupungin määräysvallassa ja kuuluu kaupunkikonserniin.

Sääntömuutos

Säätiö on kaupunginkanslian oikeuspalveluiden johdolla valmistellut säätiön sääntöjen päivittämisen vastaamaan Helsingin kaupungin mallisääntöjä, jotka on hyväksytty hyvän hallinto- ja johtamistavan liitteenä kesäkuussa 2019.

Sääntöihin on tehty useita teknisiä ja pykälien esitysjärjestykseen liittyviä muutoksia. Keskeisimmät muutokset sääntöjen sisältöön ovat seuraavat:

- Säätiön tarkoitusta koskevaan pykälään on lisätty maininta ”osana kaupunkikonsernia”
- Hallituksen jäsenten toimikausi on muutettu 2-vuotiseksi
- Sääntöihin on lisätty määräykset konserniohjauksesta ja tietojen-saantioikeudesta
- Säätiön sääntöjen muuttamista ja purkamista koskevat määräykset on päivitetty
- Säännöistä on poistettu 8 § (Toimintasääntö), 9 § (Toimihenkilöt), 10 § (Kokouskutsu), 15 § (Jälkitoimenpiteet)

Muutokset vastaavat kaupungin mallisääntöjä. Edelleen säännöistä poistettuja kohtia ei ole kaupungin mallisäännöissä, ja koska niiden poistamiselle ole säätiön näkökulmasta estettä, muutetaan sääntöjä myös näiltä osin paremmin vastaamaan kaupungin mallisääntöjä.

Muutettujen sääntöjen mukaisesti säätiön hallitus valitaan 2-vuotiselle toimikaudelle keväällä 2020 yhtenäisesti kaupunkikonserniin kuuluvien muiden yhteisöjen ja säätiöiden hallitusvalintojen aikataulutuksen kanssa.

Helsingin kaupungin 450-vuotis-taiteilijatalosäätiön hallitus on 23.10.2019 kokouksessaan hyväksynyt sääntöjen muutosesityksen ja valtuuttanut isännöitsijän toimittamaan sen Helsingin kaupungille lausuntoa varten.

Lopuksi

25.11.2019

Asia/15

Kaupungin mallisääntöjä vastaava sääntömuutos on perusteltu ja tar-
koituksenmukainen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Miia Aho, konsernilakimies, puhelin: 310 36445
mii.aho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sääntöluonnos
- 2 Helsingin kaupungin 450-vuotis-taitelijatalosäätiö, hallituksen pöytäkir-
janote 24.10.2019

Oheismateriaali

- 1 Säätiön säännöt

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Säätiö

Otteen liitteet
Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytän-
töönpano

Tiedoksi

Kaupunginkanslia

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 18.11.2019 § 788

HEL 2019-011344 T 00 01 05

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

18.11.2019 Pöydälle

25.11.2019

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Veronika Honkasalon ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Miia Aho, konsernilakimies, puhelin: 310 36445
mii.aho(a)hel.fi

25.11.2019

§ 809

Helsingin kaupungin palvelujen yhdenvertaisuussuunnitelma vuosille 2020–2021

HEL 2019-009182 T 00 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi.

Käsittely

Palautusehdotus:

Marcus Rantala: Yhdenvertaisuussuunnitelma täydennetään toimenpiteillä siten, että ne vastaavat paremmin tunnistettuihin yhdenvertaisuuden haasteisiin, erityisesti ruotsinkielisten palveluiden osalta.

Kannattaja: Daniel Sazonov

Asian käsittelyn keskeyttämisestä äänestettiin ennen keskustelun jatkamista.

Äänestys

JAA-ehdotus: Asian käsittelyä jatketaan

Ei-ehdotus: Marcus Rantalan palautusehdotuksen mukaisesti

Jaa-äännet: 0

Ei-äännet: 15

Elisa Gebhard, Jasmin Hamid, Kaisa Hernberg, Veronika Honkasalo, Terhi Koulumies, Pia Pakarinen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Anni Sinnemäki, Jan Vapaavuori, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Kaupunginhallitus päätti palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi äänin 0 - 15.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Nitin Sood, suunnittelija, puhelin: 09-310 36063
nitin.sood(a)hel.fi

Liitteet

1 Ihmisoikeuksien Helsinki - Palvelujen yhdenvertaisuussuunnitelma 2020–2021

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

- 2 Sidosryhmien lausunnot
- 3 Sidosryhmäkooste
- 4 Ihmisoikeusverkoston työpajat
- 5 Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuskyselyn raportti
- 6 Yhdenvertaisuusvaltuutetun tilastot
- 7 Yhdenvertaisuustoimikunnan lausunto

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus hyväksyy palvelujen yhdenvertaisuussuunnitelman vuosille 2020–2021 (liite 1).

Esittelijän perustelut

Tausta

Yhdenvertaisuuslaki (1325/2014) edistää yhdenvertaisuutta, ehkäisee syrjintää ja tehostaa syrjinnän kohteeksi joutuneen oikeusturvaa. Lain mukaan ketään ei saa syrjiä iän, alkuperän, kansalaisuuden, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, poliittisen toiminnan, ammattiyhdistystoiminnan, perhesuhteiden, terveydentilan, vammaisuuden, seksuaalisen suuntautumisen tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella. Syrjintä on kielletty riippumatta siitä, perustuuko se henkilöä itseään vai jotakuta toista koskevaan tosiseikkaan tai oletukseen.

Sukupuoleen perustuvan syrjinnän kiellosta ja sukupuolten välisen tasa-arvon edistämisestä säädetään naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetussa laissa (1329/2014). Lisäksi tasa-arvolaki edellyttää sukupuoli-identiteettiin tai sukupuolen ilmaisuun perustuvan syrjinnän ehkäisemistä. Helsingin kaupunginhallitus on 24.6.2019 hyväksynyt (§ 482 ja § 483) kaupungin henkilöstön tasa-arvosuunnitelman ja palveluiden tasa-arvosuunnitelman.

Yhdenvertaisuussuunnitelman laatiminen on kunnan lakisääteinen tehtävä. Yhdenvertaisuuslaki edellyttää, että kunta viranomaisena, palvelujen tarjoajana, koulutuksen järjestäjänä ja työnantajana edistää yhdenvertaisuutta suunnitelmallisesti ja aktiivisesti. Lisäksi kaupungin strategiassa todetaan, että toimiva kaupunki rakentuu tasa-arvolle, yhdenvertaisuudelle, vahvalle sosiaaliselle koheesiolle ja avoimelle osallistavalle toimintatavalle. Palvelujen ja henkilöstön yhdenvertaisuussuunnitelmien laatiminen ja toimeenpaneminen edistävät kaupungin strategisia tavoitteita.

Kaupunginhallitus hyväksyi 3.4.2017 (§ 339) ensimmäisen palvelujen yhdenvertaisuussuunnitelman. Luottamushenkilöistä koostuva yhdenver-

taisuustoimikunta suositteli vuoden 2018 lopulla, että yhdenvertaisuussuunnitelma uudistetaan kokonaisuudessaan.

Palvelujen yhdenvertaisuussuunnitelman laatiminen

Palveluiden yhdenvertaisuussuunnitelman uudistaminen käynnistyi vuoden 2019 alussa kaupunginkanslian viestintäosaston osallisuus ja neuvonta -yksikössä. Suunnitelmaa laadittaessa on otettu huomioon yhdenvertaisuuslain syrjintäperusteiden lisäksi tasa-arvonäkökulma (sukupuoli, sukupuoli-identiteetti ja sukupuolen ilmaisu). Kevään 2019 aikana suunnitelmaa varten kerättiin aineistoa, jonka perusteella arvioitiin palvelujen yhdenvertaisuutta.

- kuulemistilaisuudet sidosryhmille (liitteet 2 ja 3)
- ihmisoikeusverkoston järjestämät työpajat Helsingin kaupungin työntekijöille (liite 4)
- kuntalaiskysely yhdenvertaisuudesta ja tasa-arvosta (liite 5)
- yhdenvertaisuusvaltuutetun tilastot tapauksista, joissa kantelun osapuolena on Helsingin kaupunki (liite 6)
- toimialajohtajien ja yhdenvertaisuustoimikunnan tapaamiset

Aineiston pohjalta työstettiin uutta yhdenvertaisuussuunnitelmaa ja sen toimenpiteitä. Helsingin kaupungin työntekijöistä koostuvan ihmisoikeusverkoston jäsenille järjestettiin syyskuussa 2019 tilaisuus, jossa oli mahdollisuus kommentoida luonnosta. Suunnitelmaa muokattiin tilaisuudessa palautteen perusteella, minkä lisäksi suunnitelmaa työstettiin yhdessä toimialojen asiantuntijoiden kanssa.

Ihmisoikeudet kaupungin yhdenvertaisuustyön keskiöön

Helsingin kaupungin palvelujen yhdenvertaisuussuunnitelma 2020-2021 on nimeltään Ihmisoikeuksien Helsinki. Ihmisoikeusperustaisuus on kaupungin yhdenvertaisuussuunnitelman ytimessä. Kaupungin yhdenvertaisuustyön ensisijaisena tavoitteena on turvata erityisesti haavoittuvassa asemassa olevien helsinkiläisten ihmisoikeudet. Intersektionaalisuus, osallisuus, normitietoisuus ja saavutettavuus ovat työtä ohjaavia periaatteita, joiden avulla edistetään ihmisoikeuksien turvaamista kaupungin palveluissa. Suunnitelma kehittää pitkäjänteistä, järjestelmällistä ja innovatiivista yhdenvertaisuustyötä kaupungissa.

Helsingin kaupungin palvelut osaltaan toteuttavat ihmisoikeuksia eri muodossa. Esimerkiksi kaupungin ylläpitämät koulut tukevat oikeutta koulutukseen, terveysasemat edistävät oikeutta terveyteen ja sähköisillä osallistumiskanavilla turvataan oikeutta osallistua päätöksentekoon. Vaikka kaupunki tarjoaa erilaisia palveluja ihmisoikeuksien turvaamiseksi, osa väestöstä kokee syrjintää. Kaupungin yhdenvertaisuustyön kannalta oikeus syrjimättömyyteen on keskeinen ihmisoikeus.

Ihmisoikeuksien nostaminen kaupungin palvelujen yhdenvertaisuustyön ytimeen antaa sekä kaupungin työntekijöille että asukkaille työkaluja eriarvoisuuden ja epäoikeudenmukaisuuden purkamiseen. Asukkaiden tulee olla tietoisia omista oikeuksistaan, jotta heillä on tarvittava osaaminen vaatia heille kuuluvia palveluja. Ihmisoikeuksien tuominen lähemmäksi kaupunkilaisten ja kaupungin työntekijöiden arkea rakentaa oikeudenmukaista ja syrjimätöntä Helsinkiä.

Ihmisoikeudet ovat osa sosiaalista kestävyttä, joka on yksi kestävä kehityksen tavoitteiden pilareista. Taloudellinen ja ekologinen kestävyys ovat kestävä kehityksen muita ulottuvuuksia. Sosiaalinen kestävyys nostaa keskiöön sosiaaliset näkökulmat kehityksessä, kuten esimerkiksi yhdenvertaisuuden ja oikeudenmukaisuuden.

Merkittävä osa kestävä kehityksen tavoitteiden tosiasiallisesta toimeenpanosta toteutuu paikallisella tasolla kaupungeissa. Ihmisoikeuksien nostaminen yhdenvertaisuustyön ytimeen rakentaa sosiaalisesti kestävää kaupunkia, jossa muutetaan kestävä kehityksen tavoitteet agendasta teoiksi.

Toimenpiteet ja seuranta

Ihmisoikeuksien Helsinki -yhdenvertaisuussuunnitelma sisältää kahdeksantoista konkreettista toimenpidettä yhdenvertaisuuden edistämiseksi Helsingin kaupungin palveluissa. Suuri osa suunnitelman toimenpiteistä on poikkisektoraaalisia ja koskee koko kaupunkia. Monialainen yhteistyö on tärkeää, koska toimenpiteiden ensisijaisena tavoitteena on vahvistaa ihmisoikeusperustaisuutta koko kaupungin rakenteissa ja toimintakulttuurissa.

Suunnitelman eräs keskeinen toimenpide on laatia opas toimialoille ihmisoikeusperustaisuuden ankkuroimiseksi palvelutoimintaan. Kaupunginkanslia kehittää oppaan yhteistyössä toimialojen asiantuntijoiden kanssa ja ihmisoikeusverkoston tuen avulla. Tulevaisuudessa toimialat laativat palvelukokonaisuuksissaan soveltuvin osin omat yhdenvertaisuussuunnitelmansa, joissa kehitetään yksityiskohtaisemmat toimenpiteet vastaamaan palvelujen ja eri osastojen omia tarpeita.

Suunnitelman toimikausi on 2020–2021 eli nykyisen valtuustokauden loppuun. Tämän takia on tarkoituksenmukaista esittää toimenpiteitä, joiden vaikuttavuuspotentiaali on mahdollisimman suuri lyhyellä aikavälillä. Toimenpiteet on mitoitettu niin, että ne on mahdollista toteuttaa suunnitelman voimassaolon aikana.

Kaupungin ihmisoikeusverkosto ei sovellu luonteeltaan suunnitelman toimeenpanoa seuraavaksi tahoksi, koska sen ensisijaisena tarkoituksena on kehittää osallistujien omaa osaamista. Lisäksi verkostossa on

25.11.2019

melkein 200 jäsentä ja määrän kasvaessa jatkuvasti verkoston kokoonpano on erilainen jokaisessa kokoontumisessa. Verkoston jäsenten työnkuvaan ei myöskään välttämättä liity suoranaisesti ihmisoikeuksien edistäminen.

Tämän takia suunnitelman toimeenpanon ohjaamiseksi ja seuraamiseksi ehdotetaan perustettavaksi kaupunkitasoinen ihmisoikeustyöryhmä, johon kaikki toimialat nimeävät asiantuntijoita. He osallistuvat koko kaupungin toimenpiteiden toteuttamiseen. Työryhmä seuraa suunnitelman toimeenpanoa ja kehittää kaupungin ihmisoikeustyötä. Se vastaa myös joidenkin toimenpiteiden toteutuksesta. Yhdenvertaisuussuunnitelman lisäksi ryhmä seuraa tasa-arvosuunnitelman toteutumista.

Suunnitelma käännetään kokonaisuudessaan ruotsiksi ja englanniksi. Lisäksi suunnitelmasta laaditaan tiivistelmä, joka julkaistaan pohjoissaameksi, selkosuomeksi ja pistekirjoituksella. Verkkosivuille ladataan alkuvuodesta lyhyt viittomakielinen video suunnitelman tavoitteista ja periaatteista.

Ihmisoikeuksien päivänä 10.12.2019 kaupungintalon juhlasalissa järjestetään valtakunnallinen seminaari ihmisoikeuksista kaupunkitasolla. Palvelujen yhdenvertaisuussuunnitelma julkistetaan tilaisuudessa, jossa pohditaan myös kaupunkien, erityisesti Helsingin, kehittämistä ihmisoikeuksien näkökulmasta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Nitin Sood, suunnittelija, puhelin: 09-310 36063
nitin.sood(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Ihmisoikeuksien Helsinki - Palvelujen yhdenvertaisuussuunnitelma 2020–2021
- 2 Sidosryhmien lausunnot
- 3 Sidosryhmäkooste
- 4 Ihmisoikeusverkoston työpajat
- 5 Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuskyselyn raportti
- 6 Yhdenvertaisuusvaltuutetun tilastot
- 7 Yhdenvertaisuustoimikunnan lausunto

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

25.11.2019

Asia/16

Toimialojen yhdenvertaisuusasiantuntijat

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 18.11.2019 § 792

HEL 2019-009182 T 00 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

18.11.2019 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti käsitellä kansliapäällikön 15 esityksen kokouksen toiseksi viimeisenä asiana.

Asian aikana kuultavana oli suunnittelija Nitin Sood. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Veronika Honkasalon ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Nitin Sood, suunnittelija, puhelin: 09-310 36063
nitin.sood(a)hel.fi

25.11.2019

§ 810

Helsingin kaupungin henkilöstön yhdenvertaisuussuunnitelman vuosittaiset toimenpiteet 2019–2020

HEL 2019-010012 T 01 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus hyväksyi henkilöstön yhdenvertaisuussuunnitelman vuosittaiset toimenpiteet ajalle 2019–2020 (liite 1) ja merkitsi vuoden 2018 toteutuneet toimenpiteet (liite 2) tiedoksi.

Lisäksi kaupunginhallitus kehotti kaikkia toimialoja ja liikelaitoksia yhteistyössä edistämään henkilöstön yhdenvertaisuussuunnitelman tavoitteita ja toimenpiteitä.

Käsittely

Vastaehdotus:

Marcus Rantala: Toimenpide 1.2

1.2. Kielitaitovaatimukset asetetaan tehtävän edellyttämällä tavalla asetukset huomioon ottaen ja turhista kielitaitovaatimuksista luovutaan.

- Jokaisen hakuun tulevan tehtävän osalta vaatimukset arvioidaan erikseen.
- Tarkennetaan menettelytapa ja luodaan linjaukset kielitaitovaatimusten asettamisessa.

Muutetaan uuteen muotoon:

1.2. Kielitaitovaatimukset asetetaan paremmin tehtävän edellyttämällä tavalla niin että palvelut suomeksi ja ruotsiksi voidaan varmistaa ja kaupunki samalla voi olla houkutteleva työnantaja muunkielisille.

- Jokaisen hakuun tulevan tehtävän osalta vaatimukset arvioidaan erikseen.
- Tarkennetaan menettelytapa ja luodaan linjaukset kielitaitovaatimusten asettamisessa. Kaupunginhallitus päättää mahdollisista uusista linjauksista.
- Vahvistetaan suomen- ja ruotsinkielen opetusta kaupungin työntekijöille.

Kannattaja: Daniel Sazonov

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Marcus Rantalan vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen.

25.11.2019

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Aino Lääkkölä-Pyykönen, HR-asiantuntija, puhelin
aino.laakkola(a)hel.fi

Liitteet

- 1 LIITE 1. Henkilöstön yhdenvertaisuussuunnitelman vuosittaiset toimenpiteet 2019–2020, 25.11.2019
- 2 LIITE 2. Henkilöstön yhdenvertaisuussuunnitelman ja toimenpiteiden toteuma 2018
- 3 LIITE 3. Yhdenvertaisuustoimikunnan lausunto

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote

Toimialat, liikelaitokset ja virasto

Otteen liitteet

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus
Esitysteksti

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus hyväksyy henkilöstön yhdenvertaisuussuunnitelman vuosittaiset toimenpiteet ajalle 2019–2020 (liite 1) ja merkitsee vuoden 2018 toteutuneet toimenpiteet (liite 2) tiedoksi.

Lisäksi kaupunginhallitus kehottaa kaikkia toimialoja ja liikelaitoksia yhteistyössä edistämään henkilöstön yhdenvertaisuussuunnitelman tavoitteita ja toimenpiteitä.

Esittelijän perustelut

Tausta

Yhdenvertaisuuslain (1325/2014) tarkoituksena on edistää yhdenvertaisuutta ja ehkäistä syrjintää sekä tehostaa syrjinnän kohteeksi joutuneen oikeusturvaa. Yhdenvertaisuuslain mukaan ketään ei saa syrjiä iän, alkuperän, kansalaisuuden, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, poliittisen toiminnan, ammattiyhdistystoiminnan, perhesuhteiden, terveydentilan, vammaisuuden, seksuaalisen suuntautumisen tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella. Syrjintä on kielletty riippumatta siitä, perustuuko se henkilöä itseään vai jotakuta toista koskevaan tosiseikkaan tai oletukseen. Sukupuoleen perustuvan syrjinnän

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

25.11.2019

kiellosta ja sukupuolten välisen tasa-arvon edistämisestä säädetään naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetussa laissa.

Yhdenvertaisuuslaki velvoittaa kuntia edistämään yhdenvertaisuutta aktiivisesti ja suunnitelmallisesti. Kaupungin strategiassa todetaan, että toimiva kaupunki rakentuu tasa-arvolle, yhdenvertaisuudelle, vahvalle sosiaaliselle koheesiolle ja avoimelle osallistavalle toimintatavalle. Helsingin kaupunki edistää kaikessa toiminnassaan tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta, ja se on laatinut yhdenvertaisuussuunnitelmat sekä henkilöstölle että palveluille.

Yhdenvertaisuustoimikunnan tehtävänä on edistää yhdenvertaisuuden toteutumista kaikessa kaupungin toiminnassa ja palveluissa. Toimikunnan työskentelyn tavoitteena on myös valtavirtaistaa yhdenvertaisuus ja yhdenvertaisuusvaikutusten arviointi läpäiseväksi periaatteeksi kaikessa Helsingin toiminnassa. Toimikunnan tehtäväkenttään sisältyy myös syrjimättömän ja yhdenvertaisen kohtelun edistäminen kaupungin henkilöstöpolitiikassa ja palveluissa.

Henkilöstön yhdenvertaisuuden edistäminen

Kaupunginhallitus on päättänyt 9.1.2017 (§ 13) ja 3.4.2017 (§ 340) henkilöstön yhdenvertaisuussuunnitelman periaatteet, tavoitteet ja toimenpiteet. Kaupunginhallitus on päättänyt, että henkilöstön yhdenvertaisuuden toteutumista edistetään ja seurataan asettamalla vuosittain tavoitteet ja toimenpiteet ja että näistä päätetään kaupunginhallituksessa.

Kaupungin tahtotilana on olla eturivin työpaikka, sellainen, johon kaikkien on hyvä tulla ja jossa on hyvä olla. Yhdenvertaisuuden edistäminen parantaa sosiaalisen ilmapiirin lisäksi myös työn tehokkuutta ja tuottavuutta sekä laajemmin yhteiskunnallista oikeudenmukaisuutta. Henkilöstön tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumisella on merkittävä vaikutus henkilöstön hyvinvointiin ja siten myös kaupungin palveluiden laatuun.

Yhdenvertaisuuslaki kieltää syrjinnän työpaikalla ja velvoittaa työnantajan edistämään yhdenvertaisuutta suunnitelmallisesti sekä laatimaan yhdenvertaisuussuunnitelman. Yhdenvertaisuussuunnitelmassa ja sen vuositoimenpiteissä korostuvat henkilöstön suojeleminen syrjinnältä, syrjinnän ehkäiseminen ja yhdenvertaisuuden edistäminen.

Vuosittaiset toimenpiteet

Vuosittaiset toimenpiteet ajalle 2019–2020 jatkavat edellisinä vuosina käynnistettyä kehittämistä sekä muodostavat yhteisen toimenpidekonaisuuden kesällä hyväksytyyn henkilöstön tasa-arvosuunnitelman

25.11.2019

toimenpiteiden kanssa. Molemmat suunnitelmat sisältävät työelämälaadun, henkilöstöjohtamisen ja esimiestyön kehittämisen toimenpiteitä. Jokainen toimiala on vastuussa omien toimintojensa syrjimättömydestä ja yhdenvertaisuuden edistämisestä niissä.

Tavoitteena on, että kaupungin rekrytointiprosessi toteutuu yhdenvertaisesti ja rekrytointi perustuu henkilön tosiasialliseen osaamiseen ja ansioihin. Tulevan kauden aikana määritellään ja ohjeistetaan anonyymiin rekrytointiin liittyvä toimintatapa sekä toteutetaan siihen liittyvät kokeilut koko kaupunkiorganisaatiossa.

Monimuotoisen henkilöstön rekrytointia ja heidän urapolkujensa kehittymistä edistetään muun muassa käynnistämällä selvitys positiivisesta erityiskohtelusta sekä sen edellytyksistä ja mahdollisuuksista kaupungin tehtäviin rekrytoitaessa.

Vammaisten ja osatyökykyisten henkilöiden työllistymismahdollisuuksia tuetaan töitä ja työoloja muokkaamalla sekä huolehtimalla työpaikkojen esteettömyydestä. Toimenpiteenä mallinnetaan ja kuvataan vammaisten ja osatyökykyisten työllistämispolku sekä toimijakokonaisuus ja tunnistetaan kaupungin sisäiset ja ulkoiset kumppanit sekä verkostot. Kaupungin vammaisneuvoston kanssa käynnistetään keskustelu ja yhteistyö toimenpiteiden toteuttamiseksi.

Työyhteisöjen jäsenet toimivat muita arvostavasti riippumatta kenenkään henkilökohtaisista ominaisuuksista. Tavoitteena on, että työyhteisöt toimivat Sopuisasti Stadissa -toimintamallin mukaisesti ja että linja johto sitoutuu yhdenvertaisuutta edistävään johtamiseen ja tukee sen edistämistä.

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvoasiat sekä niihin liittyvät teemat ovat mukana sekä perehdytyksessä että kaupungin esihenkilöiden koulutuksissa ja foorumeilla. Tavoitteena on varmistaa koko organisaation osaminen ja tätä tavoitettava tukemaan luodaan tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen liittyvä valmennuspaketti työyhteisöjen ja esihenkilöiden käyttöön. Toimenpiteiden toteumaa seurataan henkilöstöraportoinnilla sekä Kunta 10 -työhyvinvointitutkimuksella ja työterveyskyselyllä.

Käsittely

Henkilöstön yhdenvertaisuussuunnitelman vuosittaiset toimenpiteet 2019–2020 on valmisteltu yhteistyössä toimialojen ja liikelaitosten kanssa sekä käsitelty yhteistoiminnassa kaupungin henkilöstöpoliittisessa työryhmässä, työsuojelun työryhmässä, että kaupungin henkilöstötoimikunnan kokouksessa.

25.11.2019

Helsingin kaupungin yhdenvertaisuustoimikunta on kommentoinut suunnitelman toimenpiteitä (liite 3). Toimikunta ehdotti selvitystä positii-visen erityiskohtelun käyttöönottamisesta rekrytoinnissa, ja tämä lisät-tiin lausunnon mukaisesti rekrytointiosuuden toimenpiteeksi. Yhdenver-taisuustoimikunta suositteli lausuntopyynnön lähettämistä vammais-neuvostolle. Vammaisneuvoston työvaliokunta käsitteli asiaa ja totesi, että neuvosto ei anna asiasta varsinaista lausuntoa vaan toivoo, että neuvosto otetaan mukaan vammaisiin ja osatyökykyisiin liittyvien toi-menpiteiden toteutuksessa.

Yhdenvertaisuustoimenpiteet ovat laaja-alaisia ja pitkäkestoisia. Ehdotamme, että nyt käsiteltävät toimenpiteet olisivat voimassa vuoden 2021 loppuun ja että uusi henkilöstön yhdenvertaisuussuunnitelma toi-menpiteineen tuotaisiin käsittelyyn samanaikaisesti henkilöstön tasa-arvosuunnitelman kanssa. Vuoden 2021 lopulla myös kaupungin uusi strategia on valmisteltu ja näin kehittämistyötä voitaisiin jatkaa uusien päämäärienkin mukaisesti.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Aino Lääkkölä-Pyykönen, HR-asiantuntija, puhelin
aino.laakkola(a)hel.fi

Liitteet

- 1 LIITE 1.Henkilöstön yhdenvertaisuussuunnitelman vuosittaiset toimen-piteet 2019-2020
- 2 LIITE 2.Henkilöstön yhdenvertaisuussuunnitelman ja toimenpiteiden toteuma 2018
- 3 LIITE 3.Yhdenvertaisuustoimikunnan lausunto

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote

Toimialat, liikelaitokset ja viras-to

Otteen liitteet

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhalli-tus
Esitysteksti

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 18.11.2019 § 793

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
http://www.hel.fi/kaupunginhallitus

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

25.11.2019

Asia/17

HEL 2019-010012 T 01 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

18.11.2019 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti käsitellä kansliapäällikön 16 esityksen kokouksen viimeisenä asiana.

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Veronika Honkasalon ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Aino Lääkkölä-Pyykönen, HR-asiantuntija, puhelin
aino.laakkola(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 811

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota käsiteltäväkseen asioita, joissa seuraavat viranomaiset ovat tehneet päätöksen viikolla 47.

kaupunginhallituksen jaostot

- konsernijaosto
- elinkeinojaosto

tarkastuslautakunta yleishallinnon osalta

19.11.2019

lautakunnat ja niiden jaostot

kasvatus- ja koulutuslautakunta

- suomenkielinen jaosto
- ruotsinkielinen jaosto

kaupunkiympäristölautakunta

19.11.2019

- ympäristö- ja lupajaosto

21.11.2019

- rakennusten ja yleisten alueiden jaosto

pelastuslautakunta

kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta

19.11.2019

- kulttuuri- ja kirjastojaosto

- liikuntajaosto

- nuorisajaosto

sosiaali- ja terveyslautakunta

19.11.2019

- sosiaali- ja terveysjaosto

johtokunnat

- palvelukeskusliikelaitos

- taloushallintopalveluliikelaitos

- työterveysliikelaitos

- rakentamispalveluliikelaitos

- liikenneliikelaitos

21.11.2019

keskusvaalilautakunta yleishallinnon osalta

pormestari

apulaispormestarit

25.11.2019

Asia/18

- kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
- kaupunkiympäristön toimiala
- kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
- sosiaali- ja terveystoimiala

kaupunginkanslian viranhaltijat

henkilöstökassatoimikunta

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Henri Kähönen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36027
henri.kahonen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Henri Kähönen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36027
henri.kahonen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

25.11.2019

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 794, 795, 796, 797 (A, B ja C), 798, 799, 801, 802, 803, 804, 805, 808, 809 ja 811 §:t.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

2

OHJEET OIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Pöytäkirjan 800, 806, 807 ja 810 §:t.

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi-saannista.

Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

25.11.2019

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Helsingin kaupunginhallitus.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon oikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä halutaan oikaistavaksi
- oikaisuvaatimuksen tekijä
- millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään vaatimuksen
- oikaisuvaatimuksen tekijän yhteystiedot

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

25.11.2019

Kaupunginhallitus

Jan Vapaavuori
puheenjohtaja

Jenni Björkstén
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja tarkastettu

Kaisa Hernberg

Marcus Rantala

Tomi Sevander

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 04.12.2019.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566